

BULTEN

OCAK 2025 - 06



Üyelerimize Duyurudur



MESLEK

HİZMETLER

AYI

08

HUKUK
DEVLETİ

CANLI

15

EN
DEĞERLİ
CEVHER

SANAL

22

PARANIN
2026 ROTASI

CANLI

29

SUSUZLUK

SANAL

Karaköy
Rotary
Kulübü



*İYİLİK
İÇİN
BİRLEŞİN*





UR Başkanı

Rtn. Francesco Arezzo

Dönem Governörü

Rtn. Fuat Yalçın

Governör Yardımcısı

Rtn. Özden Canko

Kulüp Kuruluş Tarihi

08 Kasım 1968

Charter Tarihi

12 Mayıs 1969

Charter No

13356

Toplantı Yeri

Grand Hyatt Istanbul

Perşembe – 12:30

Dönem Başkanı

Rtn. Eray Çalhan

Dönem Sekreteri

Rtn. Salih Milli

Dönem Saymanı

Rtn. Hakkı Ercan

Yönetim Kurulu Üyesi

Rtn. Alper Sarısoy

Yönetim Kurulu Üyesi

Rtn. Can Burak Karatepe

İçindekiler



3

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN

4

SİZLERİ SELAMLARKEN

6

BİZ

10

HER AY 2 KİTAP

11

ROTARY HAKKINDA KISA KISA

13

TEŞEKKÜRLERİMİZLE

14

GEÇEN AY'DAN KARELER

18

EŞLERİMİZ

19

FAZLA BİLGİ GÖZ ÇIKARMAZ

24

KONUKLARIMIZ

28

BİTMEYEN TARTIŞMANIN İZİNDE

36

GALATA KULESİNDEN TARİHE BAKIŞ

40

TCMB 2026 PARA POLİTİKASI



**İYİLİK
İÇİN
BİRLEŞİN**

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN

Rotary
Bölge 2420

Yaşam

YÖNERGE ve RİTÜELLER

Rotary Yöntem El Kitabı 2025

Yöntem El Kitabı, Rotary liderlerine Rotary'nin politikaları ve yönetim prensipleri konusunda yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu el kitabı, her üç yılda bir Yasama Konseyi toplantısından sonra güncellenir ve her Rotary kulübü ile UR görevlisine elektronik ortamda gönderilir.

El kitabı aşağıdaki temel Rotary belgelerini içerir:

[Uluslararası Rotary \(UR\) Ana Tüzüğü](#)

[UR İç Tüzüğü](#)

[Rotary Kulübü Standart Ana Tüzüğü](#)

[Rotary Kulüplerine Önerilen İÇTüzük](#)

[Uluslararası Rotary Vakfı İç Tüzüğü](#)

Rotaryenler ayrıca güncel prensip ve kurallara şu kaynaklardan ulaşabilirler:

- Rotary Code of Policies (Rotary Prensip ve Kuralları)
- The Rotary Foundation Code of Policies (Rotary Vakfı Prensip ve Kuralları)

Bu dokümanlar, her UR Yönetim Kurulu ve Rotary Vakfı Mütevelli Heyeti toplantısından sonra güncellenmektedir.

Dosya Bilgisi

Yayın	2025 Yöntem El Kitabı
Dil	Türkçe (resmî İngilizce yayına dayalı çeviri)
Hazırlayan	GDG. Turgut Gökyiğit (1995–96)
Proje	Topkapı Rotary Kulübü
Hak Sahibi	UR Bölge 2420
Telif Hakkı	© 2025 Rotary 2420. Bölge





SİZLERİ SELAMLARKEN

Sevgili Rotary Ailem

Hep birlikte 2026'ya **MERHABA**, 2025'e ise **GÜLE GÜLE** dedik. Şu ana dek birlikte geçirdiğimiz 6 ayda 2025'in güzelliklerini yaşadık, umarım önümüzdek 6 ayda birlikte benzer güzellikleri yaşamaya devam ederiz.

Döneme başlarken ihtiyacımız olan akıl karıştıran, araştırılması gereken konulara yer vermek kadar bilmediğimiz yada az bildiğimizi sandığımız konularda dağarcığımızı genişletmekti. Tabiki bütün bunların içerisinde Rotary'de ilan edilen ilgili ayın konularını da ihmal etmemeye çalıştık. Zaman zaman da tüm bunların yanında bilgilerimize arttıran eğlenceli konularla beraber olduk. Önümüzdeki dönemde ise bazı toplantılarımızın devamını yapmaya çalışacağız.

Bültenimizde ise dostlarımızın sadece geçen toplantılarda yapılanları değil genel kültüründe geliştirebileceği ve ilgili ayda bize hangi konukların hangi konularda seslenebileceğini öğreneceği yapıya getirebilmek için ufak değişiklikler yaptık.

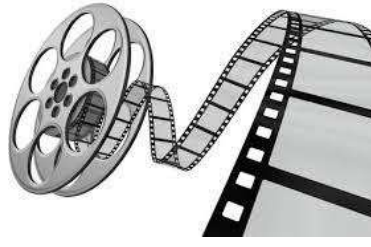
Şimdi ise bu neşemizi toplantılarımızda olduğu gibi yapacağımız panellere taşıyacağız. İlk olarak Toplumsal Kalkınma ve Hukuk Devleti kavramını ele alacağız (8 Ocak Perşembe 12.30 Grand Hyatt). Çünkü siz bir Hukuk devleti olmazsanız; güven olgusu kaybettikleriniz arasında en önemli şey olabilir.

İlk sanal toplantımızda ise ekranlarımız aracılığı ile son günlerde konuşulan ve tartışılan «Değerli Cevher» kavramına Eskişehir bölgesinde madencilik faaliyetini sürdüren bir konuğumuz aracılığı ile değinerek bu işin kalbine ineceğiz.

Sonraki canlı toplantımızda herkesin kafasını bir hayli yoran «2026'da Bizi Finansal Açıdan Ne Bekliyor ?» sorusuna bu kez dışarıdan cevap arayacağız. Bu arada unutmayalım 22 Ocak Perşembe akşamı Grand Hyatt'da gerçekleştirilecek bu toplantımız hem grup kulüplerimiz hemde bölge kulüplerimizin katılımı ile gerçekleştirilecek. Katılım gösteren diğer kulüplerimizi de daha sonra yayınlayacağız.

Ocak ayında bizi bekleyen son konu ise bir hayli konuşulan ve yaşanan Tarım Sektörü ve Susuzluk etkisi üzerine. Kış mevsimini yaşadığımız bu günlerde ekranlarımızda Adana'dan bir konuğumuzu ağırlayacağız. Ziraat mühendisi olarak bu alanda her yerde görev yapan ve üretim de yapan konuğumuz bizlere» Tarım Sektörü ve Susuzluk» konusunda seslenecek.

ÖRSÇELİK BALKAN kısa film festivali



5

Karaköy
Rotary
Kulübü

ÖRSÇELİK BALKAN
**7. KISA
FILM
FESTİVALİ**

Son başvuru 28 şubat 2026

sekreteryaya@karakoyrotary.org

**YAŞAMA SANATI
HAYATIN İÇİNDEN
DAYANIŞMA ve ÜMUT**



Yasin Çağatay Seçkin, ilk, orta ve lise öğrenimini Terakki Vakfı Şişli Terakki Lisesi'nde tamamladı. 1998 yılında Mimar Sinan Üniversitesi (İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi) Mimarlık Fakültesi'nden Mimar unvanı ile mezun oldu. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Mimarlık Tarihi ve Kentsel Tasarım programlarında yüksek lisans (2000) ve doktora (2004) derecelerini tamamladı.

Doktora sonrasında, 2005-2007 yılları arasında Louisiana State University (LSU) College of Art & Design, Robert Reich School of Landscape Architecture'da Sürdürülebilir Peyzaj Konstrüksiyonu üzerine doktora sonrası çalışmalar yürüttü.

İstanbul Teknik Üniversitesi Yardımcı Doçent, Doçent ve Profesör unvanlarını alan Seçkin'in araştırmaları kentsel tasarım, peyzaj tasarımı, peyzaj konstrüksiyonu, engelsiz tasarım, aydınlatma tasarımı, taktiksel şehircilik, oyun ve oyun alanlarının organizasyonu konularına odaklanmaktadır.

Uzmanlık alanlarına ilişkin çok sayıda bildiri, makale ve kitabı bulunan Seçkin, Lisans ve lisansüstü düzeyde çeşitli bölümlerde dersler vermekte, yüksek lisans ve doktora öğrencileriyle kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı alanlarında bilimsel araştırma projeleri yürütmekte, ulusal ve uluslararası dergilerde editör, yayın kurulu ve hakem kurulu üyesi olarak görev almaktadır. Son yıllarda yayınlanan ve piyasada baskıları devam eden kitapları arasında, Peyzaj Tasarımı ve Uygulama İlkeleri, Yapılarda Su ve Nem Kontrolü, Atatürk'ün Mirası Büyükdere Fidanlığı ve İstanbul'un Faunası Yaban İstanbul yer almaktadır.

Ayrıca, mimarlık, peyzaj mimarlığı ve kentsel tasarım alanlarında proje üretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Birçok tasarım yarışmasında jüri üyesi ve yarışmacı olarak yer alan Seçkin, bireysel ve ekip üyesi olarak çok sayıda ödül kazanmıştır. Mimari ve Kentsel Tasarım alanındaki proje ve uygulama çalışmalarının yanı sıra, peyzaj mimarlığı alanında da üretimlerine devam eden Seçkin, en son, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından düzenlenen 2024 Ulusal Peyzaj Mimarlığı Ödülleri kapsamında, peyzaj mimarlığı mesleğine sunduğu katkılardan dolayı Mesleğe Katkı Ödülü'ne layık görülmüştür.

Üniversitede üstlendiği akademik ve idari görevlerinin yanısıra, İstanbul 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Üyesi, İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanı (2019-2024) ve Üsküdar Belediye Teknik Başkan Yardımcısı (2024-2025) olarak da görev yapan Seçkin, mesleki çalışmalarının bir uzantısı olarak, kentsel ve çevresel adalet arayışında ekolojik süreçlerin izinde gerçekleştirdiği yolculuğun önemli bir adımı olarak 95.0 Açık Radyo'da Doğa Dedektifi adlı programı hazırlayıp sunmaktadır.

Seçkin, Karaköy Rotary Kulübü üyeliğinin yanı sıra, TMMOB Mimarlar Odası, AIA American Institute of Architects, ASLA American Society of Landscape Architecture, SAH Society of Architectural Historians, NRPA National Recreation & Park Association üyesidir

YILDIZ



1962 yılında Tunceli'nin Pülümür İlçesinde doğan İrfan Hüseyin Yıldız'ın hikâyesi; Türkiye'nin iç göçüne, değişen ekonomik ve toplumsal yapısına tanıklık eden bir eğitim ve meslek yolculuğu olarak da okunabilir.

Beş sınıfın bir arada eğitim gördüğü tek damlı köy ilkokulunda başlayan öğrenciliği, ailesinin taşınması nedeniyle Erzincan Merkez Ortaokulunda ve Bursa Erkek Lisesinde devam etti. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1985 yılında mezun olduğunda, onu bekleyen ilk durak, girişi en zor sınavlarından biri olan Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları Kurulu oldu. Bu kurumda geçen yıllar, Yıldız'ın meslek hayatında sağlam bir temel oluşturdu; kamu maliyesinin titizliği, devlet adamı olma sorumluluğu, denetimin ciddiyeti ve hukuki çerçevenin belirleyiciliği, meslek anlayışının ana eksenini belirledi.

1992 yılında rotasını özel sektöre çevirerek Çukurova Holding'de Denetim Koordinatörü olarak görev aldı. Büyük ölçekli şirket yapıları içinde edindiği bu deneyim, ona yalnızca bilanço okumayı değil, organizasyonları ve karar süreçlerini de analiz etmeyi öğretti. Bu birikim, 1996 yılında kendi yolunu çizme kararına zemin hazırladı ve "İHY Bağımsız Dış Denetim ve YMM A.Ş.'ni kurdu.

2000'li yıllarda mesleki ufkunu uluslararası alana taşıyan Yıldız, 2001 yılında küresel bağımsız denetim ağı Morison KSI'nin Türkiye temsilciliğini üstlendi. Aynı dönemde, 2006 yılında Yeditepe Üniversitesi'nde İngilizce Muhasebe ve Finans alanında yüksek lisansını tamamlayarak akademik birikimini de güçlendirdi. Bugün hâlen kurucusu olduğu "İHY Bağımsız Denetim YMM A.Ş.'de yeminli mali müşavirlik ve baş denetçilik faaliyetlerini sürdürmektedir.

12 yıl "Akşam Gazetesi"nde, 2 yıl "SKY Türk" Televizyonunda, 5 yıl "Cumhuriyet Gazetesi"nde, mali ve ekonomik konularda yazılar yazan ve programlar yapan Yıldız, yazılarına "Nasıl Bir Ekonomi Gazetesi"nde devam etmektedir.

Mesleki örgütlenmenin her kademesinde görev alan Yıldız, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalar Birliği'nin (TÜRMOB'un), Disiplin Kurulu Başkanlığını, Yönetim Kurulu Üyesi olarak Genel Saymanlığını ve Genel Başkan Yardımcılığını yaptı. Ekim ayında yapılan seçimlerden sonra da TÜRMOB'un Genel Başkanlığını üstlenmiş bulunuyor.

Kamu disiplininin, özel sektör dinamizmine, yeminli mali müşavirlikten bağımsız dış denetime kadar mesleki birikimini, alanında uzman gazeteciliğe dönüştürdü, mesleki örgütlenmenin en tepe sorumluluğuna kadar uzanan bu yolculuğunu, yalnızca rakamlarla değil, hayata biçim veren bir mesleki ruhla sürdürüyor. Amatör olarak şiir de yazan Yıldız, evli ve iki çocuk babasıdır. İki çocuğundan da birer kız torunu bulunuyor.

Neden Rotaryen oldunuz ?

Rotay'nin öncelikli 7 hizmet alanına baktığımda; rotaryenlerin, yaşanabilir daha iyi bir dünya için uğraştıklarını gördüm. Eğitim, sağlık, çevre, gezegenin korunması, ekonomik ve toplumsal kalkınma, barış ve anlaşmazlıkların çözümü gibi konularda ciddi çabalar sarf eden rotaryenler, aynı zamanda de daha iyi bir insan olma yolunda kendilerini de yeniden inşa ediyorlar. İnsanlar elbette daha iyi maddi koşullara kavuşmalıdır ama onları kuşatan bir manevi iyilik atmosferi, dayanışma ve dostluk atmosferi, herkese onurlu bir yaşamın kapısını aralayacağına inanıyorum. İyi ki rotary ve rotaryenler var.



İstanbulda 1950 yılının Ağustos ayında doğmuşum.1967 yılında Vefa Lisesi mezuniyetimi takiben girdiğim İ.Ü İktisat Fakültesinden 1971 yılında mezun olup sınıf arkadaşım Berran Gürsel'le 1973 yılında evlendim.

Kıbrıs Barış hareketına denk gelen askerlik döneminden sonra 1975 yılında Borusan Holding'de işe başladım. 1983 yılında ise demir çelik sektöründe çalışmak üzere kendi firmamı kurdum.

Berk(49) Alp(39) adlarında iki oğlumuz ve onların ailemize kazandırdığı Ayşenur ve Ayhan kızlarımız var.

15 yaşında başlayıp beş yıl severek sürdürdüğüm lisansli Halter sporunu hala yaşamımda yaptığım en güzel şeylerden biri olarak anıyorum.

Neden Rotaryen oldunuz ?

Rotaryle tanışmam arkadaşlarım Suat Sarısoy ve Şükrü Sokullu vasıtasıyla oldu. Oğlum Berk 1994-1995 döneminde Karaköy Rotary Kulübü Uzun Dönem değişim öğrencisi olarak Belçikada Brain Le Comte Kulübü atafınfan misafir edild. Bunun arşılığı olarak bizde Belçikalı bir kızımızı misafir ettik. Oğlumu ve onu misafir eden Belçika kulübünü ziyaret ettiğimizde gördüğümüz sıcak dostluk ve Rotary'nin ulusları nasıl yakınlaştırdığını görmek bizi çok etkiledi.

Lise çağında çocukları olan arkadaşlarıma Uzun Dönem Öğrenci Değişim Programı'nı tavsiye ederim, öyle bir şey ki çocukların deneyim kazanması ve gelişimlerinde çok yararlı bir program.

Rotary'i ve Kulübümü çok seviyorum.

BULUŞUYORUZ

9

SUENO DELUX
BELEK - ANTALYA



2420. BÖLGE KONFERANSI 16 – 19 MAYIS 2026

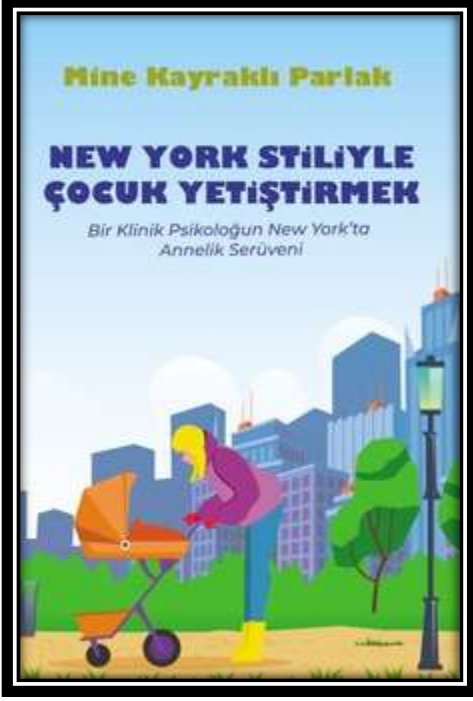
Sevgili dostlarım,

Bu yıl hep birlikte 16-19 Mayıs tarihleri arasında Konferansımızda buluşacağız.

İSTANBUL RK ev sahipliğinde düzenlenen konferansda organizasyon 7TUR tarafından yapılacak. Belek Antalya'da yer alan otel de hem dönem boyunca hep birlikte gerçekleştirdiğimiz toplantıların organizasyonların meyvesini alacağız hemde birlikte eğleneceğiz.

Kayıt ve ayrıntılı fiyat bilgisi için sizlere daha önce iletilen PDF dosyasına göz atmanızı veya harin.gokalp@7tur.com adresine ulaşabileceğiniz gibi telefon ile görüşmek isteyen dostlarımızın +90 (533) 7122976 numaralı telefonnumarasından bilgi alabileceklerini hatırlatmak isteriz.

KONFERANS'DA HEP BERABERİZ



Bir Klinik Psikoloğun New York'ta Annelik Serüveni

New York Stiliyle Çocuk Yetiştirmek, uzun yıllar çocuk ve ergenlerle çalışan klinik psikolog Mine Kayraklı Parlak'ın New York'ta kendi doğum ve çocuk yetiştirme sürecindeki annelik yolculuğunu konu alıyor.

Mine Kayraklı Parlak bu kitabı ile New York'taki çocuk yetiştirme stillerine dair gözlemlerini, uzman önerileri ile birleştirerek okurlara sadece pratik bilgiler vermekle kalmıyor, kendi kişisel gelişim sürecimizin çocuk yetiştirmedeki etkisini evrensel bir dille ortaya koyuyor



Var Etmenin Gücü

Eğer bir durumu güçlü bir tepki veriyorsanız, o konuyla ilgili içinizde bir yara olduğunu kabul etmeniz gerekir.

Bu yara her seferinde canınız acıtır ve o acıda dışarıya bir reaksiyon olarak yansır



Türk Rotary Ailesi, Atatürk'ün Soylu Mirasının, Türk Devrimi, Laik ve Demokratik Cumhuriyet'in Takipçisidir.

Rotaryen olan ünlüler



Sam Walton
Rotary Club of Bentonville, USA
Founder of Wal-Mart



Gordon Cooper
Rotary Club of Space Center, Houston, USA
Astronaut



Orville Wright
Rotary Club of Dayton, USA
Co-inventor of the first successful airplane



YAZILI OLMAYAN KURALLAR

Devam Metnidir

7. Bir Rotaryenin uluslararası sorumlulukları da vardır

Uluslararası bir kuruluş olan Rotary her üyesine eşsiz imkânlar ve sorumluluklar verir. Her ne kadar her Rotaryen'in kendi ülkesinin vatandaşlık sorumluluklarını önde tutma görevi var ise de, Rotary'ye üye bir Rotaryen uluslararası olaylara bir başka açıdan bakar. Küresel bakış açısına sahip bir Rotaryen; uluslararası anlayış, iyi niyet ve barışın yücelmesi için sorumluluklar paylaşır, diğer ülkelerin insanları ile anlaşabilmek için ortak düşünceler arar ve geliştirir. Bireylerin düşünce, konuşma, toplantı haklarını savunur ve korku, açlık, şiddet ve zulümden korur, tüm insanların yaşam standartlarını geliştirmek için yapılan çalışmalarını destekler ve bir bölgedeki açlığın tüm dünyayı tehdit edeceğine inanır, insanlık için adalet prensiplerini herşeyin üstünde tutar. Ülkeler arasında barışı geliştirmek için çalışır ve bu ideal için kişisel özverilerde bulunmaya hazırdır. Uluslararası iyi niyet için atılacak bir adım olarak kişilerin inancına anlayış gösterme ruhuyla hareket eder, daha zengin ve dolu bir yaşam için bazı temel ahlaki ve ruhani standartları anlayışla karşılar." Her Rotaryenin bir iyi niyet ve barış elçisi olarak görev alması şarttır.

8. Kürsüdekileri dinlemek:

Başkan veya konuşan herhangi bir konuşmacı, misafir veya Rotaryeni ses çıkartmadan , hatta kaşık-çatal gürültüsüne mahal vermeden hatta yemek yemeden dinlemek, genel bir nezaket kuralıdır. Bunun yanısıra, konuşmacının konuşmasını yaptığı sırada toplantıdan ayrılmamaya dikkat etmek de bir nezaket kuralıdır. İşinden zaman ayırarak kulüp toplantısına katılarak fedakârlık yapan bir konuşmacıya, biz de gereken ihtimamı, nezaketi göstermemiz ve kendisine zaman ayırmamız gerekmektedir



9. Toplantı Sorumlusu

Kulüp toplantılarının düzeni, gelen Rotaryen, misafir veya konuşmacıların karşılanması, gelen misafirlerin mesleklerine göre aynı meslekten olan Rotaryenlerin yanına oturtulması gibi toplantının daha işlevsel ve daha düzenli olması ve daha kolay tanışıklıkların sağlanması ve hatta üyeleri de her hafta gruplaşmaya yer vermeyecek şekilde ayrı ayrı oturtulmalarına ve aralarında boş sandalye bırakılmamasına dahi dikkat ederek, üyelerin birbirlerini daha iyi tanımalarına vesile olmak gibi görevler Toplantı Sorumlusu sayesinde olur. Tavsiye edilen, Toplantı Sorumlusu'nun en sonki geçmiş dönem başkanı olmasıdır, zira son Başkan kulübü ve üyelerini, adları ve meslekleri ile en iyi tanması gereken ve en taze bilgilere sahip deneyimi olan bir Rotaryendir. Birçok Kulüpte Toplantı Sorumlusu, Geçmiş Dönem Başkanı tarafından kolluk takılarak yürütülür. Bu da; Başkanlık yapmış olmasına rağmen, toplantının başında kapıda bekleyerek adeta alt bir görevi yaparak, diğer Rotaryenlere hizmet açısından hizmetler arasında bir fark olmadığı mesajını verirken, gösterilen tevazu ile de diğer Rotaryenlere örnek olur.

10. Her Rotaryenin gençlere örnek olması gerekir

"Her Rotaryen Gençliğe Örnek Olmalıdır" sloganı, 1949 yılında Uluslararası Rotary Yönetim Kurulu'nun almış olduğu bir karar doğrultusunda, Rotary kulüplerinin bulunduğu her toplumda gençlere ve çocuklara yönelik sorumlulukların üstlenilmesinin bifadesi olarak ir söylenmiştir. Gençlere hizmet etme felsefesi çok uzun süreden beri Rotary programları'nın ayrılmaz bir parçası olagelmıştır. Gençliğe hizmet programları, dünyanın değişik yerlerinde çok değişik biçimlerde ele alınıp uygulanmıştır. Değişik ülkelerde, çeşitli yollarla gençliğe hizmet verilmektedir. Her durum ve şartlar altında, dünya gençliğinin sayısız sorunları karşısında şaşırılmış durumdaki gençlere toplumda öncü olmak, onlara yol göstermek gereğini duyduklarından, bu fırsat ve imkanı Rotaryenler kaçınılmaz olarak üstlenmişler ve her Rotaryen'in gençlere örnek olması gibi bir sorumluluk almışlardır. İnsanlar hizmet etmeyi başkalarını izleyerek öğrenirler. Gençlerimiz, yarının olgun birer lideri olacaklarsa, başkalarına hizmet sevgisi ve ruhu onlara bugünden aşılmalıdır ki, onlar da aynı hizmet aşkını bundan sonra gelecek nesillere aktarabilsinler.

11. UR veya Bölge Toplantılarına katılma:

Rotary'yi öğrenmek, yeni dostlar tanımak için Bölgesel Toplantılara (Asamble-Konferans- Enstitüler gibi) , uluslararası alanda dostlar edinmek ve Rotary'nin büyüklüğüne şahit olmak için her yıl yapılan ve 30-40 bin Rotaryenin katıldığı UR Konvansiyonuna katılmak yazılı olmayan bir kuraldır. Asamblelere kimlerin katılması gerektiği yazılı kurallar arasında ise de Rotary'yi öğrenmek, bilgilenmek için görev alınmasa da asamblelere katılmak her Rotaryenin gelişimi için gerekli bir kuraldır. Bölge Asamblesi, Rotary bilgisi ve yeni fikirler sağlayarak, kulüp görevlilerine, yönetim kurulu üyelerine , komite başkanlarına ve yeni üyelere yön verir. Bazı çok deneyimli bölge liderleri, Rotary yönetimi ve hizmet projelerinin her kademesi hakkında bilgi ve görüşlerini anlatırlar. Asamble'de tüm katılanlar değerli yeni fikirler edinerek kulüplerini daha etkin ve ilginç duruma getirmek donanımına sahip olurlar. Genellikle, her kulüpten, 8 veya 10 kadar görevli gelerek bu eğitim toplantılarına katılırlar. Bölge Asamblesi'nin diğer bir önemli yönü de, program içeriğinin Gelecek Dönem Bölge Governörü tarafından gözden geçirilmesi ve yeni Uluslararası Rotary Başkanı'nın düşüncelerinin görüşülmesidir. Bölgesel amaç ve hedefler bu toplantılarda tanımlanır, planlar görüşülür ve gerçekleştirmek için yeni gelişimler konuşulur. Bir Rotary kulübü'nün başarısı, yıllık bölge asamblesinde kulübün temsili ile mümkün olur.

YAZILI OLMAYAN KURALLAR
önümüzdeki ay devam edecek

<https://yenimahallerotary.org/rotary/rotary-yazili-olmayan-kurallar> 'dan alınmıştır

TEŞEKKÜRLERİMİZLE

13

Canlı Toplantılarımıza İlk Katılım Sağlayan Dostlarımız

Aralık 2025

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11 	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KULÜP İSTATİKLERİMİZ

Toplam Aktif Üye Sayısı

Birey Bazında
Katılan – Katılmayan

Toplantılar İkişi sayıları
Aktif Üye
Onur üyeleri + Konuk

Aralık				
70 Kişi				
36		-	34	
4 Aralık	11 Aralık	18 Aralık		
Sanal	Canlı	Sanal		
17	24	16		
2	4	3		

GEÇEN AY'DAN KARELER

4 Aralık 22/2592

Katılım Sağlayan dostlarımız
Katılım Sağlayan misafirlerimiz

16
2



4 Aralık tarihli sanal olarak gerçekleştirdiğimiz toplantımızda konuğumuz bu kez aramıza yeni katılan dostumuz Bilgehan Parlak idi.

Bilgehan Parlak doğduğu günden bu yana olan hayat hikayesini bizlerle paylaştı. O'nunla Amerika yaşantısından tutunda şu anki uzmanlığına dek herşeyi konuştuk. Özellikle üzüm yetiştiriciliği ve şarap üretimi konusunda dostlarımızın yeni bilgiler edinmesini sağlamakla birlikte, kendisinin bu alandaki entellektüel bilgisine hayran kaldık.



11 Aralık 23/2593

Katılım Sağlayan dostlarımız
Katılım Sağlayan misafirlerimiz

24
4



Yapay Zeka ve Sağlık konusunda bu haftaki konuğumuz Prof. Dr. Gökalp Silav idi. Yapay Zeka kavramının ortaya çıkışından ve bu alandaki gelişmelere ve özellikle sağlık sektöründe doktorlara olasılıkların değerlendirilmesi açısından da kazanç sağladığını vurgulayan Silav, zaman kazanılmasının sağlanmış olduğunu hatta Yapay Zeka'nın bununla da kalmayıp yapılan otomasyon uygulamalarıyla da doktorların artık daha fazla sayıda hastalara hitap edebildiklerinin altını çizdi.

Prof. Dr. Gökalp Silav, zaman kavranını şu anda değiştiremeyeceğimiz için teknolojik gelişmelerden olumlu olarak faydalanmaya çalışılmasını da desteklediğini belirtti.

Vermiş olduğun bilgilerle bizleri aydınlattığın için,
Teşekkürler Prof. Dr. Gökalp Silav.



18 Aralık 24/2594

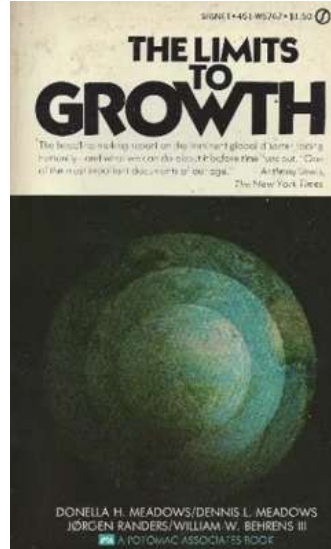
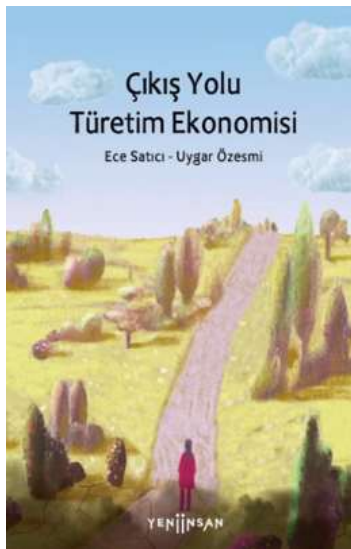
Katılım Sağlayan dostlarımız
Katılım Sağlayan misafirlerimiz16
3

2025 Aralık ayının son konuğu ise Uygur Özesmi oldu.

Özellikle çevre konusunda etkin bir isim olan ve adından da sıkça söz ettiren Dr. Uygur Özesmi, toplamıza katılım sağlayan dostlarımızı önce bir tarih yolculuğuna çıkardı ve dönemleriye birlikte dünya ekonomisinden o zamanki düşünsel hareketlerden bahsetti.

İlk çağlardan sonra, gelişen insanlık ve o günlerdeki ekonomi alanında var olan zorunluluklar, ardından Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimleri sonrasında günümüz ekonomi kavramının aldığı şekli beraberce konuştuk. Gelecek ekonomilerin neler olabileceği konusunda kavramlar ve uygulamalar hakkında da bilgimizi arttırmış olduk.

Bizi aydınlattığın ve bilgilerini paylaştığın için [Teşekkürler Uygur Özesmi](#).



GEÇEN AY'DAN KARELER

17

25 Aralık LITERA



2025

KARAKÖY
Rotary
KULÜBÜ

İYİLİK
İÇİN
BİRLEŞİN

2025'e güle güle 2026'ya ise hep beraber **HOŞGELDİN** dediğimiz yeni yıl yemeğinde dostlarımızla birlikte Taksim'deydik. LITERA'nın güzel atmosferinde dostlarımızın arasında olmak, ROTARY ruhunu bu yemeğe taşımak güzel bir duyguydu.



Üyelerimize Duyurudur

EŞLERİMİZ



Eşlerimiz İyilik birleştikleri Aralık ayının ilk toplantısını için «2025'deki En Güzel Anım» etkinliği kapsamında Acarkent Ginger'da bir araya geldiler. Burada küratörlüğünü **Bengü Güven**'in yaptığı **Japonya'da Bir Osman Seyyah : Abrürreşid İbrahim** adlı eser tüm katılımcılara yine Bengü Güven tarafından hediye edildi.



Eşlerimizin ikinci etkinlikleri ise **LÖSEV**'e kendi elleri ile hazırlamış oldukları oyuncakların hediye etmeleri idi.



Eşlerimiz Aralık ayının son etkinliğinde tekrar bir ara geldiler ve IBB Kayışdağı Darülaceze tesislerini **2440. Bölge Governör Eşi Sn. Tülin Yalçın** ile birlikte ziyaret ederek hediyelerini verdiler..





DİLİN PSİKOLOJİK TUZAKLARI

Dil, insanlığın en önemli araçlarından biridir. Tehlikelerden korunmamıza, bilgiyi hızla paylaşmamıza ve hayatta kalmamıza yardımcı olur. Ancak dilin bir de karanlık yönü vardır: Kendi kendimize gereksiz acılar çektirmemize neden olabilir. FEAR (Bütünleşme - Fusion, Değerlendirme - Evaluation, Kaçınma/Sembollere Saldırma - Avoidance, ve Gerekçeleştirme - Reason Giving) modeli, dilin zihinsel süreçlerimiz üzerindeki olumsuz etkilerini anlamamıza yardımcı olur (Hayes ve ark., 1999). Bu kavram, Hayes, Wilson ve meslektaşları tarafından geliştirilmiş olup, dilin psikolojik acıya nasıl yol açabileceğini açıklar. Model şu kavramlardan oluşur.



1. Bütünleşme (Fusion - Sözcükler ve Duygular Arasındaki Bağ)

Bütünleşme, belirli sembollerin veya kelimelerin, temsil ettikleri olaylarla eşdeğer hale gelmesi anlamına gelir. Yani, bir kelime veya sembol, zamanla o kelimenin temsil ettiği olay kadar güçlü bir duygusal tepkiye yol açabilir.



Örneğin, bir yönetici olan Semih'in başlangıçta "Gökçen" kelimesiyle herhangi bir duygusal bağı yoktur. Ancak iş arkadaşı Gökçen onu suçladığında ve artık istemediğinde, "Gökçen" kelimesi Semih için aşağılanma ve öfkeyle eşdeğer hale gelir. Artık sadece "Gökçen" kelimesini duymak bile bu duyguları tetikleyebilir. Dahası, bu kelime başka şeylere de yayılabilir. Eğer biri "Avni, Gökçen gibi biri" derse, Semih, Avni ile doğrudan kötü bir deneyim yaşamasa bile ondan uzak durabilir. İşte dilin ve bütünleşmenin gücü burada devreye girer: **Geçmişteki olumsuz deneyimlerimizi, sadece kelimeler aracılığıyla tekrar tekrar yaşarız. Bu sadece kişi isimleri ile değil yer, araç vs. için de geçerlidir. Dil, yalnızca tehlikeleri hızlıca iletmek için değil, geçmiş acıları şimdiki zamana taşımak için de kullanılır.**

2. Değerlendirme (Evaluation) - Zihnimizin Sürekli Yargılaması

İnsan beyni, hayatta kalma mücadelesi içinde sürekli olarak çevresini tarar ve değerlendirir. Bu "eleştirel zihin", milyonlarca yıl boyunca bize tehlikelerden kaçınmamız için yardımcı oldu. Ancak günümüzde bu mekanizma, zihnimizi bize karşı çalıştırabilir. Dil, soyut bir "ben" kavramı oluşturmamıza olanak tanır. Zihnimiz, dış dünyayı değerlendirdiği gibi kendimizi de yargılamaya başlar. "Ben yetersizim", "Ben başarısızım", "Ben çirkinim" gibi ifadeler, bir süre sonra kendimize dair inançlarımız haline gelir.

Örneğin, bir kişi "Hayatım çok kötü" dediğinde, bu yalnızca bir düşünce olmaktan çıkar ve kişi gerçekten hayatının kötü olduğuna inanmaya başlar. Oysa ki bu, yalnızca zihnin değerlendirmesiyle oluşturulmuş bir algıdır. Dil ayrıca "İdeal ben" kavramı oluşturmamıza da yardımcı olur. "Başarılı olmalıyım", "Mükemmel olmalıyım" gibi düşünceler, mevcut gerçeklikle kıyaslandığında tatminsizlik yaratır. Dahası, kaygı ve stres gibi duygular için de etiketler oluştururuz ve bunları da kötü olarak değerlendirmeye başlarız.

Sonuç? **İçsel deneyimlerimizden kaçınmaya çalışırız.**

DİLİN PSİKOLOJİK TUZAKLARI

3. Kaçınma ve Sembollere Saldırma (Avoidance and Attacking of Symbols)

Dış dünyadaki tehditlerden kaçınmak ya da onları bertaraf etmeye çalışmak hayatta kalmak için gereklidir. Örneğin, bir vahşi hayvandan kaçmalı ya da ona karşı kendimizi savunmalıyız. Ancak insanlar, iç dünyalarında da semboller yaratır ve bunlardan kaçınmayı ya da onlara saldırıyı öğrenirler. Kaçınma: Örneğin, kanser olmaktan korkan bir kişi, kanser hakkında düşünmekten kaçınabilir. Ancak bu kaçınma davranışı, kişiyi kansere karşı daha savunmasız hale getirebilir (örneğin, düzenli kontrolleri ihmal etmek gibi). Dahası, paradoksal geri tepme etkisi devreye girer:

Kaçınmaya çalıştığımız düşünceler daha da güçlenerek geri dönebilir.



4. Gerekçendirme ve Kural Oluşturma (Reason Giving/Rule Creation)

İnsanlar, yaptıkları şeyleri gerekçendirme ihtiyacı duyarlar. "Neden konuşma yapmadın?" diye sorulduğunda "Çünkü çok kaygılıydım." yanıtı makul bulunur. Ancak "Bilmiyorum." gibi bir yanıt genellikle kabul görmez. **Ne yazık ki, insanlar sundukları gerekçelere kendileri de inanırlar.** Dil, kurallar oluşturmamıza yardımcı olur, ancak bazen bu kurallar bizi gerçek deneyimlerden öğrenmekten alıkoymaz.



Sonuç: Dilin Farkında Olmak ve FEAR'ı Yönetmek

Dil, insanın en güçlü araçlarından biridir, ancak doğru kullanılmazsa zihinsel tuzaklara, bilişsel çarpıtmalara yol açabilir. FEAR modeli, bizi nasıl sıkışıp kalabileceğimiz konusunda uyarıyor.

Çözüm?

Zihnimizin yarattığı düşünceleri gözlemleyerek, onları gerçeklikten ayırmayı öğrenebiliriz. Düşüncelerimiz sadece düşüncelerdir, biz değiliz. FEAR'ı fark ettiğimizde, onun üzerimizdeki etkisini azaltabiliriz.



70'LERDE UÇAK YOLCUĞU

21

70'ler de uçak yolcuğu yapabilenler veya yapmış olanlar için "Sabah gittim, akşam döndüm", "Öğleden sonra bakanlıkta işim var, ama akşama döneceğim" türü cümleler kurmaktan gizli bir gurur duyulan şeylerdi. Üstelik, doğruya doğru; uçakla seyahat ciddi bir statü ve önem göstergesiydi.

Uçak yolcusuna öyle kaba davranılmaz, bileti kesen hanımefendiden, havaalanı bankosundaki görevliye kadar herkes son derece nazik olurdu. Kalkış saati ile ilgili bilgiler ve uçağa davet şimdilerdeki gibi bilgisayarın ardı ardına farklı vurgu ve tonlama ile bir ara getirdiği tuhaf bir şekilde yapılmazdı. Çok güzel Türkçe konuşan bir kadın sesi tarafından "uçağa teşrifleriniz rica olunur" du. Aynı hanımefendi anonsu İngilizce de tekrarlardı. Her şey dingin ve soylu bir ağırbaşlılıkla gelişir, çantayı ve -mevsimine göre- elinde giysi olarak ne bok varsa - onu alır, kapıya giderdiniz.

Esenboğa'yı çok daha güzel bulurdum. Üst katta bekler, sonra piste bakan geniş salonun ortalarında majestik bir merdivenden uçağı beklediğin alt salona inerdin (galiba burada 80'lerden itibaren polis kontrolü başladı). Etraf pırl pırl cilalı travertendi. Koltuklar üzerinde kıvrılmış, ağızları açık halde ve ayakkabısız uyuyanlar, elinde plastik ibrikle uçağa binmeyi bekleyenler olmazdı. Kapıdan geçerken üzerinde kocaman "boarding" yazan pastel renkli biniş kartlarını delikli yerinden yırtan görevli küçük parçayı sana verirdi. Koltuk numaraları matbaa baskısı bu kartların üzerine uçuş numarası ve kapı lastik stampa ile basılırdı!

Genellikle de kuyruğun altındaki arka girişten, iki motorun arasından geçerek binilirdi. Bu çok dar merdivenden çıkıp kabine girmek, boşta çalıştırılan motorların ve yardımcı güç ünitesinin uğultusu ile yanmış kerosen kokuları arasından geçilerek vuku bulan eğlenceli bir ameliyeydi. Hava ne kadar soğuk olursa olsun tuhaf bir sıcaklık olurdu bu alanda. Hep motorların bu kokusunu keyfini çıkararak içime çekmek, onlara uzun uzun bakmak isterdim. Egzozlardan çıkan sıcak hava görüntüyü bozar ve hareketlendirirdi. Ama arkadan gelenleri bekletmek olmaz, istemeyerek de olsa çarçabuk çıkmak gerekirdi merdivenleri.

Hafif bir enstrümantal müzik çalan kabinde (uçağın kalkışından önce ve iniş sonrasında yolcular uçağı terk edene dek çalınan bu müzik parçalarına "d-c-nine music" dendiğini yıllar sonra öğrenecektim. Koltuklar ve koltuk araları epey genişti. Şimdilerde bu koltuklar ve araları öylesine dar ki, kanatlı at havacılık şirketi kalkıştan önce gösterdiği yolcu uçuş emniyeti filminde kabin büyük ve geniş görünsün diye çocukları kullanıyor! Yanlış hatırlıyor olabilirim ama, sanki 70'lerde kabin renkleri dönemin modasına uygun olarak oldukça parlak ve canlıydı. Aynı sırada portakal rengi, yeşil ve kırmızı koltuklar gördüğümü hatırlıyorum.

Hostesler güzel, "kaptan" amcalar uzun favorili, bıyıklı, pek babacan ve -muhtemelen- birazda çapkındılar. Neyse; uçaktan ayrılırken eğer ön kapı kullanılıyorsa, kokpit kapısı da hafifçe açık olur oradaki bin bir türlü acayip alet edavata göz atmak mümkün olurdu. Bazen de yolcuk esnasında tesadüfen! Kapı açık tutulur, kokpite yakın ve bilhassa koridorda oturanların pilotluk mesleğini daha bir taktir etmeleri sağlanırdı..

Dedim ya her şey kolaydı diye; yetmişlerdeama ortama uygun şıklık esastı elbette. Şimdilerde çocuklar ancak boyunlarına asılı, - UM, "Unaccompanied Minor" yazılı bir zarf içinde muhtelif belgelerle ve görevli insan nezaretinde, hiçbir şeyin kokusunu, gürültüsünü duymadan, bir tüpten ötekine gezdirilerek seyahat edebiliyorlar. Ne kayıp... Aslında herkes için güzeldi yetmişlerde uçak yolculuğu.

Avrupa'nın Kritik Mineraller Stratejisi



ABD Başkanı Donald Trump ile Çin Devlet Başkanı Şi Ciping ticaret savaşında bir yıllık ara vermeyi kabul ettiğinde, Çin'in nadir toprak elementleri ve diğer kritik mineraller üzerindeki sıkı ihracat kısıtlamalarını geçici olarak gevşetmesi Avrupa'da pek çok şirket merkezinde sessiz bir rahatlama yarattı. Yine de temel gerçek değişmedi: Çin, (nadir toprak elementlerini) çıkarma ve işleme konusunda rakipsiz kapasitesi sayesinde küresel arzın kontrolünü elinde tutuyor ve Avrupa bu yüzden tehlikeli derecede Çin'e bağımlı durumda.

Avrupa; elektrikli araçlar, rüzgâr türbinleri ve savunma sistemlerinde kullanılan nadir toprak miktatlarının neredeyse hepsini, batarya üretiminin temel malzemeleri olan lityum, kobalt ve grafitin ise büyük bölümünü dışarıdan almak zorunda. Bu maddelerin arıtımı, çoğunlukla Avrupa dışında yapıldığı için Çin'in ihracat kısıtlamalarındaki geçici yumuşama Avrupa'ya yalnızca biraz zaman kazandırıyor.

Bu kırılganlık yakın zamanda da ortadan kalkmayacak. Bu yüzden asıl mesele, elimizdeki bu kısa nefes alma süresini yaklaşılabilecek zorluklara hazırlanmak için kullanıp kullanamayacağımız. Avrupa'nın ekonomik geleceğini düşünürken önemli olan dayanıklılıktır. Tedariki çeşitlendirme çabaları hızlanmazsa, yerli kapasite güçlenmezse ve risk yönetimi kurumsallaşmazsa, bir sonraki arz krizi Avrupa'yı yine aynı sertlikte, belki de daha ağır şekilde vuracak.



Avrupa Birliği, Kritik Hammaddeler Yasası'yla bu malzemelerin tüketiminde %10 yerli çıkarma, %40 yerli işleme ve %25 geri dönüşüm hedefleri koydu. Avrupa Yatırım Bankası (EIB) olarak, keşiften madencilığa, arıtmadan geri dönüşüme ve yenilikçi teknolojilere uzanan kritik hammadde zincirini güçlendiren projelere desteği artırıyor. Avrupa'da ve dışında bu malzemelerin sanayiye uzun vadeli ve güvenilir şekilde ulaşması için yılda yaklaşık 2 milyar avro ayırıyor.

Banka kredileri yüksek riskli projelere özkaynak benzeri finansman ve proje sahiplerine teknik danışmanlık sağlıyor. Almanya'daki bakır geri dönüşüm tesisi, Finlandiya'daki lityum üretim projesi ve Fransa'daki batarya gigafactory'sine verilen destek, kamu ve özel sektör birlikte hareket ettiğinde nelerin mümkün olduğunu açıkça gösteriyor.

Avrupa iddialı hedefler belirleyip ortak yatırımlara ağırlık verirken, Amerika Birleşik Devletleri daha doğrudan bir yol seçmiş durumda. ABD Savunma Bakanlığı, ülkenin tek nadir toprak madeni olan MP Materials'ın önemli oranda hissesini satın aldı. Kamu fonları ve uzun vadeli alım garantileriyle desteklenen bu adım, yerli tedarik zincirlerini güvenceye almak ve Çin'e olan bağımlılığı azaltmak için atıldı.

ABD'nin öncelikleri ulusal güvenlik ve sanayi dayanıklılığı. Bu ortamda Apple gibi büyük şirketler de ihtiyaç duydukları malzemeleri mümkün olduğunca ülke içinden tedarik etmeye yöneliyor. Üstelik ABD'nin stratejisi yalnızca iç piyasaya odaklanmıyor. Hükümet Kanada'daki madencilik şirketlerinden hisse almak gibi hamlelerle nadir toprak elementleri ve diğer kritik maddelere küresel erişimini de sağlamlaştırmaya çalışıyor.

Avrupa Birliği'nin bu gelişmeler karşısında kenarda durması mümkün değil. Fakat sübvansiyon yarışına girmek ya da devletin doğrudan şirketlere ortak olması, piyasaları bozma ve Avrupa'nın savunduğu kurallara dayalı ticaret sistemini zayıflatma riski taşıyor. Bu nedenle Avrupa'nın odağı, stratejik ittifaklar ve sağlam ortaklıklar kurmak olmalı. Dayanıklılık tek başına inşa edilemez!

AB uzun süredir, sorumlu kaynak yönetimine ve adil rekabete önem veren ülkelerle işbirliği yaparak tek bir tedarikçiye bağımlılığı azaltmaya ve küresel tedarik zincirlerindeki konumunu güçlendirmeye çalışıyor. Kanada, Şili ve Ukrayna'nın da aralarında bulunduğu 14 ülkeyle kurulan stratejik ortaklıklar, kritik hammaddeler konusunda işbirliğini ve sürdürülebilir büyümeyi desteklemeyi hedefliyor.

Bu geniş AB çabasını tamamlayan adımlar ise Avrupa Yatırım Bankası'ndan geliyor. Madencilik alanında güçlü bir ülke olan Avustralya burada öne çıkan partnerlerden biri. Yakın zamanda imzalanan bildiri, kritik hammaddeler konusunda işbirliğini derinleştirme isteğini ortaya koyuyor ve sürdürülebilir büyümeyi destekleyecek ortak girişimlerin kapısını açıyor. Avrupa'nın ortaklıklar kurarken en güçlü olduğu iki alan güvenilirlik ve öngörülebilirlik. Bu özellikler, mevcut ittifaklarımızı ayakta tutmakla kalmıyor; aynı zamanda şeffaflığa ve adil rekabete önem veren benzer ülkelerle kurulacak daha geniş bir işbirliği ağının da sağlam zeminini oluşturuyor. Avrupa birlikte hareket ettiği sürece, piyasa manipülasyonlarını dengeleyebilir ve tedarik akışını istikrarlı tutabilir.

Yine de bu süreçte bazı emniyet tamponlarına ihtiyaç var. Avrupa Komisyonu'nun ReSourceEU girişiminde önerdiği stratejik stoklama ve ortak alım mekanizmaları mucize çözümler değil ama etkili araçlar. Stratejik rezervler tüm riskleri ortadan kaldırmaya bile ani tedarik şoklarının darbesini yumuşatabilir. Ortak bir AB alım platformu ise pazarlık gücünü artırır, piyasa dalgalanmalarını azaltır. Güçleri birleştirmek pazarda gerçek bir etki yaratır. Bu iki fikrin sadece konuşmada kalmaması, hayata geçirilmesi gerekiyor.

Döngüsel ekonomi dayanıklılığa bir katman daha ekliyor. Bugün, kullanım ömrünü tamamlamış bataryalarda kullanılan malzemelerin yüzde 95'ine kadarını geri dönüştürebilen teknolojilere sahip. Fakat bunların yaygınlaşması için daha fazla yatırım ve daha net regülasyonlara ihtiyaç var. Aynı şekilde nadir toprak miktatılarına ve kobalt bazlı maddelere alternatif geliştiren araştırmalar da artık marjinal fikirler olarak kalmamalı, merkezde yer almalı.

Avrupa'nın hızlı hareket etmesi gerekiyor. Bu da yalnızca AB kurumlarının değil, üye devletlerin ve sanayinin de net taahhütlerle sürece dahil olması anlamına geliyor; özellikle uzun vadeli alım anlaşmaları ve değer zincirinin tüm aşamalarına yapılacak yatırımlar yoluyla. Avrupa Yatırım Bankası da, bu çabayı üstlenen herkes için güçlü bir ortak olmaya devam edecek. Eğer Avrupa gerçekten rekabet gücünü artırmak ve stratejik bağımlılıklarını azaltmak istiyorsa, tüm ilgili kamu ve özel sektör aktörlerini harekete geçirmeli. Ancak birlikte hareket ederek piyasa gücünü büyütebilir ve dayanıklılığını artırabilir. Evet, bu ciddi bir yatırım gerektiriyor; ama bir sonraki şoka hazırlıksız yakalanmanın maliyeti bunun çok daha üzerinde olur.





PANEL : Prof. Dr. Didem Köse

08 Ocak Perşembe 12:30 – 14:00 Grand Hyatt

• Ekonomik Kalkınma ve Hukuk Devleti

Prof. Dr. Didem Köse 2000 yılında Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuş; aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsüne devam etmiştir.

2003 yılında "Avrupa ve Amerika'da Azınlıklara Yönelik Pozitif Ayrımcılık" başlıklı teziyle kamu hukuku yüksek lisans programını; 2010 yılında "İçtihadî Hukuk Çerçevesinde Türk Hukukunda Seçimlerin Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Daimi Kurullar" başlıklı çalışmasıyla da kamu hukuku doktora programını döneminin birincisi olarak başarıyla tamamlamıştır. 2017 yılının Ekim ayında diğer çalışmalarının yanında "Bir Denge Unsuru Olarak Anayasal Muhalefetin Parlamento İçindeki İktidarı" başlıklı monografisiyle anayasa hukuku doçenti, 2023 yılının Mart ayında "1921 Anayasası Döneminde Temsil ve Vekalet İlişkileri" temel çalışmasıyla da profesör unvanı almıştır.

2000-2011 yılları arasında Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde önce genel kamu hukuku anabilim dalında daha sonra Prof. Dr. Erdoğan Teziç'in yönlendirmesiyle anayasa hukuku anabilim dalında araştırma görevlisi olarak çalışmıştır. 2011 – 2023 yılları arasında Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi anayasa hukuku anabilim dalında önce yardımcı doçent, doçent ve ardından profesör olarak çalışmıştır. Şu anda Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesinde lisans düzeyinde anayasa hukuku, siyasi partiler hukuku ve parlamento hukuku derslerini vermektedir. Kamu hukuku doktra programında anayasa şikayeti dersini yürütmektedir.

Anayasa hukuku alanında gerçekleştirdiği akademik çalışmaları karşılaştırmalı hukuk temelinde yasama organlarının oluşum ve işlevleri ile hükümet sistemleri, anayasa yargısı ve bireysel başvuru konularına odaklanmaktadır.

Anayasa Hukuku Araştırmaları Derneği'nin kurucu üyesi ve yeni dönem başkanı, Kamu Hukukçuları Platformu girişim kurulu üyesi ve İstanbul Barosu üyesidir.



Umut Rallas

15 Ocak Perşembe 12:30 – 14:00 Google Meet



- **En Değerli Maden ?**

21 Mayıs 1990 tarihinde Eskişehir’de doğan Rallas, üniversite eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği bölümünde tamamlamış ve halen Turmet Endüstriyel Mineraller’de Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışmaktadır.

Rallas, ilk girişimini ise üniversite yıllarında (2009) e-ticaret alanında kurmuştur. Şu anda, Mobilite Teknoloji ve Medya şirketinde kurucu ortak ve yeni nesil girişimcilik alanında faaliyet gösteren Fikridea Networking Hub’da CEO olarak görev yapmaktadır. Rallas aynı zamanda Eskişehir Porsuk Gündem haber portalında köşe yazarlığı yapmaktadır.

Sivil toplum kuruluşlarında da aktif rol alan Rallas, ESGİAD (Eskişehir Genç İş İnsanları Derneği) Yönetim Kurulu Üyesi, Eskişehir Bor Platformu Sözcüsü, DIŞYÖNDER (Dış Ticarete Yön Verenler Derneği) İhracat Komitesi Başkanı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Maden Fakültesi Danışma Kurulu Üyesi ve YMGV (Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı) Mütevelli Heyeti Üyesi’dir.

Evlü ve bir çocuk babası olan Umut Rallas, iyi derecede İngilizce bilmektedir.



PANEL : Süheyla Yılmaz & Banu Kıvı Tokalı**22 Ocak Perşembe 19:00 (Ortak Toplantı) Grand Hyatt****• 2026'da Dünya ve Türkiye Rotası : Riskler- Fırsatlar ve Portföy Perspektifi****Süheyla Yılmaz**

2003 Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesinden mezun olan Süheyla Yılmaz, CNBC-E'de başladığı iş hayatına sırasıyla CNNTÜRK, TV8, CINE 5, ve D Productions'da devam etti. Ardından BloombergHT.com'da Editör, Haber Şefi, Proje Md. olarak görev alarak, Finans alanında kariyerine bir yön vermiş oldu. Daha sonra Bloomberg HT Radyo'da kendi adıyla anılan «Süheyla Yılmaz ve İşbaşı» programının da uzun süre sunuculuğu ile birlikte yöneticiliğini de yaptı. Halen, «Süheyla Yılmaz ile Paranın İzinde» ve «Sektörün Yönü» programalarını da sunan Yılmaz aynı zamanda Nasıl bir Ekonomi TV 'de Anchor olarak görev yapmaktadır.

Yılmaz halen Marmara Üniversitesi, Finansal Bilimler Fakültesinde Sermaye Piyasaları bölümünde öğrenimine devam etmekte olup 2018 ve 2023 yıllarında Ekonomi Gazetecileri Derneği'nin «En İyi Radyo Programcısı», Vergi Müfettişleri Derneği'nin «Yılın Radyo Programcısı»; ile Ekonomi Muhabirleri Derneği'nin «Altın Kalem» ödülünde sahibidir.

**Banu Kıvı Tokalı**

1972 Mersin doğumlu olan Tokalı, 1993 İstanbul Üniversitesi İşletme Mühendisliği'nin ardından 1997 yılında Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Yüksek Lisans'ını tamamlamış bir süre Boğaziçi Üniversite'nde sürdürdüğü asistanlık görevinin ardından Eccıbaşı Menkul, Fortis Bank, Fortis Yatırım'da Ekonomist olarak görev aldıktan sonra TEB Yatırım ve Finans Yatırım'da Başekonomist görevlerini yerine getirmiştir.

2010-2011 yılları arasında Destek Menkul 'de Genel Müd. Yardımcı olarak, 2013-2024 yılları arasında ise Halk Yatırım'da Direktör olarak görev yapmıştır.

2024 yılından bu yana Global Menkul Değerler Gn. Md. Yrd olarak görev yapan Tokalı bir çok görevi yerine getirirken başlıcaları şunlardır.

- Araştırma biriminin, makro strateji ve hisse analizleriyle güçlendirilmesi ve yönetilmesi; sektörde farklılık yaratacak ürünlerin çıkarılmasına öncülük edilmesi
- Kurumun Başekonomisti ve Stratejistisi
- Dinamik Araştırma ve Portföy Hizmeti

Bitmeyen tartışmanın izinde İTTİHAT ve TERAKKİ



İttihat ve Terakki, Osmanlı Devleti çöküşe giderken bu döneme damgasını vuran bir hareketti.

Devleti kısmi bir tanımla güç merkezli organizasyon olarak nitelendirdiğimizde bu gücün kaynakları hakkında fikrî tartışmaya girmemiz gerekir. Rönesans ve reformla başlayan aydınlanma süreci, bu süreçten önce kurulan tanrısal güce dayalı devlet ya da imparatorluk sistemlerini kökten değiştirdi. Özellikle Fransız Devrimi'yle beraber doruğa ulaşan seküler milliyetçi anlayış dünyada din işlerinin devlet işlerinden ayrıldığı bir ulus devlet modeli inşa etti.

1683 yılında Venedik'te askerî anlamda üstünlüğünü kaybetmeye başlayan, 1699 yılında Karlofça Antlaşması'yla diplomatik anlamda da yenilen Osmanlı bu tarihler sonrasında çöküş dönemine girer. Yukarıda bahsettiğimiz ulus devlet anlayışını temellendiren 1789 yılındaki Fransız Devrimi ise çok uluslu bir imparatorluk olan Osmanlı'yı iyiden iyiye sarsmaya başlar. Bu tarihten itibaren bir bakıma zaten ekonomik ve askerî olarak Batı'nın gerisine düşen Osmanlı'nın çöküşünü hızlandırır. İmparatorluk içindeki birçok azınlık milliyetçilik duygularıyla özerklik ya da tam bağımsızlık amaçlarıyla isyan eder.

Coğrafi keşiflerin sonucunda ticaret yollarının değişmesiyle ekonomisi de ağır darbe alan Osmanlı artık Batı'nın üstünlüğünü kabul etmeye başlar. XVIII. yüzyıl İmparatorluğun Batılı tarzındaki reform yüzyılı olur. Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin yüzyılın başlarında Avrupa'ya gönderilmesi, Baron de Tott gibi askerlik uzmanlarından faydalanılması, Fransa düşkünlüğü ve askerî başarılarından dolayı Napolyon hayranlığı herkes tarafından bilinen III. Selim'in padişah olması Avrupaî atılımların İmparatorlukta mihenk taşlarıydı. Özellikle III. Selim'in XVI. Louis'yle mektuplaşarak başlattığı Nizam-ı Cedit hareketi ve Avrupa'ya öğrenci göndermesi sonrasında "yenilikçi padişah" II. Mahmud'un Yeniçeri Ocağı'nı kaldırıp orduyu Batılı tarzda düzenlemeye çalışması ve yeni kurulan Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusuna subay yetiştirmek amacıyla Avrupa'ya öğrenci göndermeye devam etmesi gibi atılımlar aslında Osmanlı'nın son dönemlerindeki siyasi tarafların belirlenmesinin de temelini oluşturmuştu.

Tıbbiye, Harbiye ve Mülkiye gibi modern eğitim kurumlarının inşa edildiği, Tanzimat ve Islahat fermanlarının ilan edildiği, kısacası Batılılaşmanın doruk noktasına ulaştığı XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yönetim kademelerinde artık Enderun'da ya da medreselerde yetişen kişiler değil özgürlük-eşitlik-kardeşlik idealleri ve milliyetçilik ideolojisiyle donanmış Avrupaî eğitim alan kadrolar vardır. Dönemin bir diğer özelliği de fikir kulübü, dernek gibi oluşumların kurulmasıdır. Jön Türkler adıyla bilinen oluşum XIX. yüzyıl Osmanlı'sını politik anlamda dönüştürecek etkiye sahiptir. Tam da bu noktada birbiriyle karışan bazı kavramları anlatmak gerekir. Jön Türk (Jeune Turquie) tanımı Fransızların kullandığı bir tabirdir.

Kelimenin tam Türkçe karşılığı genç Türklerdir; özellikle Namık Kemal ve Ali Suavi bu tanımı benimserken kelimenin Türkçe karşılığını Yeni Osmanlılar olarak belirlediler. Bu bakımdan Jön Türklerle Yeni Osmanlılar aynı topluluğu ifade etse de tarihsel olarak iki kavramın arasında bir fark mevcut. Avrupa'da hem I. Meşrutiyet için çalışan başta Namık Kemal ve Ziya Paşaların kuşağına hem de II. Meşrutiyet için çalışan başta Prens Sabahaddin, Mizancı Murat ve Ahmet Rıza Bey'in kuşakları için Jön Türk terimi kullanılırken Türkçe siyasal literatürde I. Meşrutiyet'i destekleyenlere Yeni Osmanlılar (Genç Osmanlılar), 1899 tarihinden itibaren siyasi sahneye çıkan ve II. Abdülhamid'e karşı olan hareket içindekiler için de Jön Türk terimi kullanılmıştır.



İTTİHAT'A UZANAN YOL VE MEŞRUTİYETÇİLER

1839'da büyük umutlarla ilan edilen Tanzimat Fermanı yaraya merhem olmaz, toprak kayıpları ve ekonomik darboğaz devam eder. Sultan Abdülaziz'in memurları sürgün etmeyi bir alışkanlık hâline getirmesi, Osmanlı Devleti'ne karşı büyük devletlerin uyguladıkları müdahaleci politikanın yanı sıra gayrimüslimlerin kendi devletlerini kurmak için çıkardıkları isyanlar karşısında askerî ve diplomatik anlamda başarısız olan Osmanlı yönetiminin çıkmaza girmesiyle bazı aydınlar, devleti kurtarmak için meşrutiyet rejiminin benimsenmesi görüşünü savunmaya başlar.

İşte kendini Genç Osmanlılar olarak tanımlayan; Ali Suavi, Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Agâh Efendi gibi isimlerin yer aldığı zümre Avrupa ve İstanbul'da çıkardıkları Ulum ve İbret gibi gazetelerde insan hakları, eşitlik, hürriyet, adalet, vatan sevgisi, meşrutiyet, meclis sistemi, anayasal sistem vs. gibi konuları tartışmaya açtı. Özellikle Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi aydınlar tam monarşik sistemin ülkeyi yönetemediğini ve anayasal meşrutî bir sürecin başlaması gerektiğini savundu. Jön Türklerin; dönemin Osmanlı yönetiminde Mithat Paşa, Hüseyin Avni Paşa, Mütercim Rüştü Paşa gibi destekçileri de vardı. Bu isimler 1876'da Abdülaziz'i zorla tahttan indirdi ve yerine V. Murad'ı tahta çıkardı fakat akli sorunları olan bu padişah tahtta uzun süre kalamadı ve tarih, etkileri günümüze kadar sürecek bir siyasetin sembol ismini hazırladı. Meşrutiyeti ilan etme konusunda olumlu fikirlere "sahip görünen" II. Abdülhamid tahta çıktı. Yapılan çalışmalar sonucunda her ne kadar Kanun-i Esasi (1876 Anayasası) kabul edilip 23 Aralık 1876'da I. Meşrutiyet ilan edilse de bu kadük bir girişim olarak kalacaktı. Çok geçmeden Sadrazam Mithat Paşa'yla II. Abdülhamid arasında yetki paylaşımı konusunda tartışmalar çıkacak, devrim kendi çocuklarını yiyecekti. I. Meşrutiyet'i destekleyen tüm kadrolar tasfiye edilecek, Mithat Paşa hakkında idam cezası verilecek fakat daha sonra bu ceza Taif'e sürgün olarak değiştirilecekti.

19 Mart 1877 yılında açılan ilk Osmanlı Parlamentosu, II. Abdülhamid'i eleştirmeye ve denetlemeye başlayınca merkezîyetçi bir yönetim anlayışı olan padişah, bu tablodan tedirgin olup Kanun-i Esasi'nin 7. maddesine dayanarak 13 Mart 1879'da Meclis'i feshetti. Bu tarihten sonra 30 senelik İstibdat Devri başladı. Bu devrin muhalefeti de Genç Osmanlıların siyasi mirası üzerinde şekillenecekti.

İTTİHAT VE TERAKKİ'NİN SIFIR NOKTASINDA

Kapatılan Meclis ülkedeki dağılan muhalefeti toplar ve Abdülhamid'in baskıcı rejimine karşı tekrar Kanun-i Esasi'yi ilan etmek gayesiyle bazı kesimler harekete geçer. Yurt dışında ve içinde gizli örgütler kurulur. İttihat ve Terakki Cemiyeti (İTC) de bu amaçla kurulan örgütlerden biridir fakat bu örgütün kuruluşunun arkasında kilit bir isim ve çekirdek bir örgüt vardır. Arnavut asıllı İbrahim Temo 1889 yılında İttihat-i Osmani'yi (İO) kurarken aynı zamanda İTC'nin de temellerini atmış olur. Yazının başında belirttiğimiz Avrupa'dan etkilenen genç figürünün bir parçası olan İbrahim Temo bu örgütü de İtalya gezisinde gözlemlediği Carbonari Cemiyeti'nin kurallarına göre tasarlar.

"ORDRE ET PROGRÈS"

İbrahim Temo'nun önderliğinde daha çok Balkanlar ve Romanya'da meşrutiyet yanlısı örgütlenmeleri olan İO'nun İTC'ye dönüşmesinde Ahmet Rıza Bey'in yadsınamaz bir etkisi vardır. Paris'te yaşayan bir Jön Türk olan Ahmet Rıza, Auguste Comte'un pozitivist görüşünü cemiyetin baş düsturu hâline getirir. İO'nun ilk nizamname taslağının ona gönderildiği bilinir. Selanikli Dr. Nazım Bey'in oluşuma katılma teklifini kabul eden Ahmet Rıza cemiyetin adı konusunda İstanbul merkeziyle bir tartışmaya girer. Ona göre bu ad aynı zamanda pozitivist akımın iki temel prensibi olan Nizam ve Terakki/Ordre Et Progrès olmalıdır.



Bu teklif İO'nun kurucuları tarafından İttihat ve Terakki olarak değiştirilerek kabul edilir. Görüldüğü gibi İO'nun isim değiştirmesi aynı zamanda bir kabuk değişimidir. Cemiyetin yeni ismi İTC'dir ve Avrupa'daki bölük pörçük tüm Jön Türk hareketleri bir çatı altında toplanmıştır. II. Abdülhamid'in işi artık daha zordur. Ahmet Rıza'yı ülkeye dönmeye ikna etmekle Paris Sefiri Yusuf Ziya Paşa'yı görevlendiren Sultan, 2.500 altını da Paşa'ya gönderir. Yusuf Ziya bu parayı kabul etmediği gibi daha sonra İTC'nin programının da yer alacağı Meşveret gazetesinin başına geçip ayrıca bu gazeteye ek olarak Mechvéret Supplément Français'i çıkarmaya başlar.

Daha sonra Ahmet Rıza'nın laik ve pozitivist tavrı muhafazakâr Jön Türkleri rahatsız edecek ve cemiyet içinde başını Mizancı Murat'ın çektiği bir kanat oluşacaktı. İstanbul'dan Mısır'a kaçan Murat'ın burada Mizan'ı çıkarmaya başlaması cemiyet içinde İslami bir kliğin örgütlenmesine ve fikrî ayrılıkların oluşmasına yol açtı. Fransa'da çıkan Mechvéret Supplément ve Mısır'da çıkan Mizan üzerinden cemiyet içinde bir iktidar kavgası başlamıştı. Bu kavganın galibini İmparatorluk içindeki İTC'ciler belirleyecekti. Onlar artık Murat'ı bir lider olarak görüyordu. Bu ortamda Murat'ın Paris'e gitmesi Ahmet Rıza'ya son darbeyi vurdu ve 1896 sonlarında cemiyet içinde yeni bir düzenlemeye gidilerek Ahmet Rıza'nın yerine Mizancı Murat, İTC'nin başına getirildi fakat bu gelişme liderlik tartışmalarını dindirmeyecekti.

II. Abdülhamid'in 1896 yılında çıkardığı af sonrası Mizancı Murat'ın İstanbul'a gitmesi, cemiyeti zora sokunca Ahmet Rıza kaybettiği desteği tekrar bulmuştur fakat bu arada II. Abdülhamid yine devrededir

II. Abdülhamit, Fransız Hükûmeti'ne baskı yaparak hem Meşveret'i kapattırır hem de Ahmet Rıza'yı sürgün etme kararı aldırır. Bunun üzerine Fransız basını tepkisini gösterir ve kendi hükûmetlerine baskı yaparak bu kararı geri çektirir. Tüm bunların üzerine Ahmet Rıza, Türkçe Meşveret'i önce İsviçre'de sonra Belçika'da yayımlatmaya çalışır. Gazetenin Fransızca baskısıysa II. Meşrutiyet'e kadar çıkmaya devam eder.



JÖN TÜRK KONGRELERİ

1899 yazında Ahmet Rıza, Cenevre Jön Türkleri'yle anlaşarak önce kendileri adına propaganda yapmak için Lahey Silahsızlanma Konferansı'na, sonra da Christiania'daki uluslararası konferansa katılır. Tam da bu dönemde en az Ahmet Rıza kadar sinematografik bir hayatı olan Prens Sabahaddin adından sıkça söz ettirmeye başlar. Babası Damat Mahmud Celâleddin Paşa aynı zamanda Sultan Abdülmecid'in damadadır. Adındaki prens unvanı buradan gelir.

Prens Sabahaddin babasıyla birlikte 1899'un sonlarına doğru Fransa'ya kaçar. Hanedan damadının ve oğlunun Fransa'ya kaçması Avrupa basınında geniş yer bulur. Her ne kadar baba Damat Celâleddin Paşa, Ahmet Rıza'yı desteklese de Sabahaddin, Jön Türklerin siyasi lideri olmak ister. Sahip olduğu para ve gücü kullanarak kendine taraftar toplayan Prens Sabahaddin çağrı yaparak Paris'te I. Jön Türk Kongresi'ni "Osmanlı Umum Muhalifin" adıyla 4-9 Şubat 1902 tarihlerinde toplar. Tarih Ahmet Rıza'nın iktidarını bu sefer de Prens Sabahaddin üzerinden test edecektir. Bu kongre safların daha fazla ayrılmasına yol açar. Bir tarafta Comte'un hümanist felsefesini kendisine program edinen Ahmet Rıza'nın İttihat ve Terakki Cemiyeti varken diğer tarafta devlet merkezinin gücünü azaltarak yerel yönetimlerin yetkilerinin artırılmasını savunan ve Prens Sabahaddin'in Teşebbüs-ü Şahsi ve Âdem-i Merkeziyet Cemiyeti bulunur. Bu ayrılığı bitirmek isteyen Prens ikinci bir kongre çağrısıyla 1907'de Jön Türklerin toplanmasını sağlar. Bu kongre Osmanlı için bir dönüm noktasıdır.

II. MEŞRUTİYET'E DOĞRU

II. Jön Türk kongresinin önemi Abdülhamid karşıtlığının iyiden iyiye askerî bir boyuta varmasıyla alakalıdır. Kongrede aslında azınlıkta olan Ahmet Rıza ve ekibi, İsmail Kemal'in ileri sürdüğü orduyu ayaklandırma tezine ikna olur. Meşrutiyet fikirlerinin Makedonya'daki 3. Ordu tarafından benimsenmesi, Ahmet Rıza'nın bu görüşe ikna olmasında önemli bir yer tutar. Cemiyetin siyasi felsefesini program hâline getiren ve kabuk değişiminin başat karakteri olan Ahmet Rıza bu kararlar hareketin omuzlarına âdeta apolet takar. Talat, İsmail Canbolat, Mithat Şükrü (Bleda) gibi İTC'nin Selanik grubu üyeleri gizli olarak "Osmanlı Hürriyet Cemiyeti"ni kurar ve 1907'de Ahmet Rıza'nın Paris grubuyla birleşir; birleşme sırasında yapılan anlaşmayla "Osmanlı Hürriyet Cemiyeti", "İttihat ve Terakki" adını alır. Rusya ve İngiltere'nin gerçekleştirdiği Reval Görüşmeleri 3. Ordu subaylarını rahatsız eder zira bu subaylar görüşmede Osmanlı'yı parçalama planları yapıldığını düşünür ve 1908 Temmuz'unda isyan edilerek dağa çıkarılır. Bu gelişme üzerine II. Abdülhamid fazla dayanamaz ve 23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet'i ilan eder.

İTTİHAT ve TERAKKİ



"DEVİR-İ CEDİT (YENİ DÖNEM)«

II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra "ebû'l-ahrâr/hürriyetçilerin babası" Ahmet Rıza İstanbul'a döner. 16 Ekim 1908 tarihinde II. Abdülhamid'le görüşür, daha sonra İttihat ve Terakki'nin merkez komite üyeliğine atanır ve Aralık 1908'de Meclis-i Mebusan'ın başkanlığına getirilir. Burada Allah üzerine yemin etmekten kaçınır, ayrıca II. Abdülhamid'in onu kendi safına çektiği yönünde dedikodular ortaya çıkar. Ahmet Rıza gücünün doruğundayken İTC'yle arası açılmaya başlar. Bu yeni dönem yeni karakterlerin de ortaya çıkışına zemin hazırlar niteliktedir. Hürriyetçilerin babası, apoletli İttihatçıların yapacaklarından hoşlanmayacaktır

Hasan Fehmi, Zeki ve Ahmet Samim beylerin suikasta kurban gittiği 31 Mart Olayı bunlardan biridir. 1910 yılından sonra İttihat'ın merkez komitesinden dışlanır ve giderek cemiyetteki gücünü kaybeder. Her ne kadar 31 Mart Olayı'nı bastırmak üzere İstanbul'a gelen ve kurmay yüzbaşısının Mustafa Kemal olduğu Hareket Ordusu, Ahmet Rıza'nın görevine geri dönmesini istese de "hürriyet'in babası" daha sonra İTC'nin Merkez-i Umumisi başkanlığından, 1911 yılında da Meclis-i Mebusan reisliğinden vazgeçer. 1910'larda dünya artık başka bir yöne doğru gider. Kapıdaki dünya savaşı tüm devletler tarafından hissedilir. Entelektüel cümleler yerini subayların "Hazır ol!" nidalarına bırakır. Buna paralel olarak İttihat ve Terakki'de artık Ahmet Rıza gibi münevverler değil Enver Paşa gibi subayların sözü geçmeye başlar.

33 YAŞINDA BİR HARBİYE NAZIRI: İSMAİL ENVER

İstanbul'da 1882 yılında orta hâlli bir ailenin çocuğu olarak doğan İsmail Enver henüz 8 yaşındayken Manastır'daki askerî ortaokula gitmek ister. Okula kaydolması için çok ısrarcı olan ailesiyse İmparatorluğun geleceğine nasıl bir etki yaptıklarının henüz farkında değildir. Bu ısrarlar sonucunda okula kaydolan Enver, sessiz ve terbiyeli olduğundan hocaları tarafından sürekli sevilmiş ancak hiçbir zaman parlak bir öğrenci olamamıştır; askerî rüştiyenin ilk senesinde sınıfın 17'ncisidir. Buradan sonra Mekteb-i Harbiyye-i Şahane'ye giren Enver o dönemdeki tüm yüksekokul öğrencileri gibi II. Abdülhamid aleyhtarı görüşten etkilenir. Harbiye-i Şahane'yi 9. olarak bitirip erkânıharp sınıfına dâhil olan Enver buradaki eğitimi sırasında Yıldız Sarayı'na götürülerek sorgulanır fakat hüküm giymez. Bu olay kendisinin tam olarak İTC'nin faaliyetlerinde yer almadığının bir göstergesi olarak nitelendirilebilir.

1903 yılının Ocak ayında erkânıharp yüzbaşısı rütbesiyle Manastır'daki 13. Seyyar Topçu Alayı'na tayin edilir. Balkanlarda görev yaptığı sırada Bulgar, Rum ve Arnavut çetelerine karşı yapılan askerî harekâtlarda üstün başarılar kazanır. Bunun mükâfatını da Eylül 1906'da binbaşılığa yükseltilecek alır. 1906 yılı Enver için bir "adını duyurma" yılıdır. Bu yıl içinde İTC'yle birleşen Osmanlı Hürriyet Cemiyeti'ne üye olur.



II. Meşrutiyet ilan edilmeden önce Haziran 1908'de dağa çıkarak ihtilalin başarılı olmasında kilit rol oynar. O artık "kahraman-ı hürriyet"tir. İTC'nin askerî kanadının liderlerinden biridir. Ünlü Alman hayranlığı 1909'da Berlin'de askerî ateşe olmasından kaynaklanır. Karacı olan Enver Paşa sistematik bir kara ordusu olan Alman ordusuna gıptayla bakar.

Daha sonra I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı'nın Almanya'yla birlikte savaşa girmesinin ardında yatan nedenlerden biri de Sultan Mehmed Reşad'ın yeğenlerinden Nâciye Sultan'la nişanlanarak hanedan damadı olan Enver Paşa'nın bu hayranlığıdır. 31 Mart Olayı üzerine İstanbul'a dönen İsmail Enver burada Hareket Ordusu'na katılır. Enver Paşa'nın askerî geçmişine bakıldığında başarılarını nizami bir harp neticesinde değil "silah kullanarak yaptığı siyasi faaliyetleri" sayesinde elde ettiği görülür. Balkanlardaki çetelere karşı yaptığı harekâtlar, Meşrutiyet'in ilanı öncesinde dağa çıkması ya da 3 Eylül 1911 tarihinde Selanik'te yapılan İTC merkez-i umûmî toplantısında İtalyanlara karşı bir gerilla savaşı yürütülmesi fikri ve bunu Mustafa Kemal'le birlikte pratiğe dökmesi bu görüşün bir kanıtıdır.

Bu siyasi faaliyetlerin en kanlısı hiç şüphesiz Enver Bey'le İTC'nin ileri gelenlerinin 1913 tarihinde yaptığı Babıali Baskını'dır. Kâmil Paşa Hükûmeti bu baskın sonrasında zorla istifa ettirilir. Kâmil Paşa'nın yerine Mahmut Şevket Paşa sadrazamlığa getirilir. II. Balkan Savaşı sırasında Edirne'ye giren Enver Paşa toplum nezdinde karizmasını arttırmış ve sonuç olarak Harbiye Nazırı olarak Ahmet İzzet Paşa'nın yerine atanmıştır. Artık Enver Paşa ve dolayısıyla İTC, İmparatorluğun tek güç merkezidir.

BİR DEVRİN SONUNA DOĞRU

1914 yılı Osmanlı Devleti için sonun başlangıcı olur. Balkan Savaşları, aynı zamanda birbirlerinden hoşlanmadıkları ve aralarında sadece ast-üst ilişkisinin olduğu tarihî belgelerle ispatlanan iki Osmanlı subayı için de bir kırılma noktası olacaktır. Ordunun siyasete bulaşmaması gerektiğini söylediğinden cemiyetten dışlanan Mustafa Kemal, Çanakkale Cephesi'nde başarı kazanırken etrafındaki tüm kurmaylarının ağır kış şartlarında ileri kara harekâtı yapmaması için baskı yaptığı Enver Paşa, Kasım 1914'te verdiği emirle Allahüekber Dağları'nda 90.000 askerinin ölmesine sebebiyet vermiştir. Bu iki cephe Mustafa Kemal Paşa'nın I. Dünya Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya gitmesine, Enver Paşa'nın da Anadolu dışına çıkmasına hatta kaçmasına zemin hazırlayacaktır.

Sarıkamış Bozgunu II. Abdülhamid yönetiminden bile daha ceberut bir baskı kuran İTC'nin ömrünü tüketir. Kendisi de o harekâtta bulunan Hafız Hakkı Paşa'nın "Şereften başka her şey mahvoldu" sözü' o dönemin hazin sonunu anlatan bir vecizedir.

10 Ocak 1915'te İstanbul'a dönen Enver Paşa'yla birlikte artık İTC de yolun sonuna gelir. I. Dünya Savaşı'nda alınan yenilgiler sonrasında Ekim 1918'de Talat Paşa Hükûmeti kabineden çekilir. Talat, Enver ve Cemal paşalar Alman Genelkurmayı'yla anlaşarak bir torpidoyla İstanbul'u terk eder. Memleketi kurtarma vaadiyle ortaya çıkan İTC, İmparatorluğu daha büyük bir yıkıma sürüklemiş ve iktidarda olduğu dönem boyunca yaptığı siyasi faaliyetlerle günümüze miras kalan sorunlar bırakmıştır. 4 Kasım 1918'de son kongresini toplayan İTC, kendisini feshetme kararı alır. Bu son kongrede, İttihat ve Terakki'nin yurt içinde kalan yöneticileri Teceddüd Fırkası adlı bir parti kurarak etkinliklerini sürdürmeyi denedilerse de başarıya ulaşamazlar.



Tekirdağ iliyle özdeşleşmiş olan Tekirdağ Peynir Helvası tuzsuz peynir, beyaz şeker, buğday unu ile yumurta sarısı veya renklendirici(E160a (karoten)) kullanılarak üretilir.

Ürün; kendine özgü parlak sarı renkte, homojen yapıda, görünüşü ise kılçıklı/lifli yapıdadır. Yapışık veya kristalleşmiş yapıda olmaz. Harlı ateşte pişirme ve pişirme süresi kılçıklı/lifli yapının oluşmasında etkilidir.

Çiğ sütlerden hazırlanan tuzsuz peynirlere ayçiçek yağı, sarı rengini alması için gıda katkı maddesi (renklendirici) veya yumurta sarısı, sonrasında buğday unu ilave edilir. Son olarak da beyaz şeker ilave edilir.

Tekirdağ Peynir Helvasının üretiminde, koruyucu katkı maddesi kullanılmaz.



Mersin yöresine has et yemeğidir. Mersin ve aşağıda açıklanan üTantunisinin ayırt edici özelliği, yapımında dana etinin yağlı kaburga kısmı ile pamuk yağının kullanılması retim metodu ile ustalıklı hazırlanmasıdır. Ayrıca servisinde salataya sos olarak limon ve/veya turunç suyu, içecek olarak ayran veya şalgam ile birlikte sunumunun yapılmasıdır.

Mersin yöresine has et yemeğidir. Mersin Tantunisinin ayırt edici özelliği, yapımında dana etinin yağlı kaburga kısmı ile pamuk yağının kullanılması ve aşağıda açıklanan üretim metodu ile ustalıklı hazırlanmasıdır. Ayrıca servisinde salataya sos olarak limon ve/veya turunç suyu, içecek olarak ayran veya şalgam ile birlikte sunumunun yapılmasıdır.

Pamuk yağının özelliği; diğer yağların ateşte acı ve yanık bir koku verirken, pamuk yağında bu acımsı ve yanık yağ kokusu bulunmamasıdır. Ayrıca Mersin Tantunisi içerisinde pamuk yağı donma yapmamaktadır.

Üretimi: Mersin Tantunisi dana etinin yağlı kaburga kısmından seçilip sinir ve zarlarından ayıklanarak elde edilen etin kuşbaşı olarak doğranıp, sabit ateşte haşlanıp tantuni tepsisinde etin serilmesi, içine pamuk yağı ve diğer malzemelerin ilavesi ile birlikte kızartılarak ve su serpilerek ustalıklı pişirilmesi yöntemiyle üretilmektedir. Bununla birlikte servisinde salataya sos olarak limon ve/veya turunç suyu, içecek olarak ayran veya şalgam ile birlikte sunumunun yapılmasıdır.

Yemeğin Yerinde Sunumu: Mersin Tantunisi isteğe göre somun ekmek veya lavaş adı verilen açık ekmek arasına hazırlanarak servis tabaklarında sunulur. Mersin Tantunisi içindeki salata malzemesi üzerine sos olarak limon ve/veya turunç suyu sunulur. Servis tabağının yanında turşu ve tere vb. yeşilliklerle birlikte içecek olarak isteğe bağlı ayran veya şalgam suyu verilir.

Osmanlı Devleti'nin Anadolu topraklarını fethi ile birlikte, yerleşik hayata geçen Türkler bu bereketli topraklarda yetişen yenilebilir otlara mancar adını vermişlerdir. Düzce Ovasının her dönemde bol yağış alan bir iklime sahip olmasından dolayı sulak topraklarda yetişen bu bitkiler, vitamin açısından zengin bir besin deposudur. O dönemlerde Akçakoca'nın köylerine yerleşmiş olan Türkler, ellerindeki sınırlı kaynakları en etkili şekilde kullanmak istemeleri sebebiyle bu besin deposu otların zenginliğini keşfetmişlerdir.



Osmanlı Devleti'nin Anadolu topraklarını fethi ile birlikte, yerleşik hayata geçen Türkler bu bereketli topraklarda yetişen yenilebilir otlara mancar adını vermişlerdir. Düzce Ovasının her dönemde bol yağış alan bir iklime sahip olmasından dolayı sulak topraklarda yetişen bu bitkiler, vitamin açısından zengin bir besin deposudur. O dönemlerde Akçakoca'nın köylerine yerleşmiş olan Türkler, ellerindeki sınırlı kaynakları en etkili şekilde kullanmak istemeleri sebebiyle bu besin deposu otların zenginliğini keşfetmişlerdir. Dolayısıyla, Mancarlı Pide Akçakoca ilçesinin Yukarı Mahallesi'ndeki Manav Türklerinin yaptığı bir çeşit hamur işi olarak bilinmektedir. Osmanlı Dönemi'nden kalan Mancarlı Pide Akçakoca köylerinde hala yapılmaya devam etmektedir. Mancarlı Pide vejetaryen bir ürün olup, mancar otu diye tabir edilen pazı veya ıspanak gibi yeşillikler kullanılarak yapılmaktadır. Pişmiş mancarlı pide 35-40 cm uzunluğunda 15 cm genişliğinde ve 0,5 cm kalınlığında yarım ay şeklinde olup, üzeri hamurla kapatılarak taş fırında veya odun ateşi üzerinde sacda pişirilir ve fırından çıkarıldıktan sonra üzerine tereyağı sürülerek ayran ile servis edilir..

Bafra Nokulu; mayalı açılmış hamurun içerisine ceviz, kuru sarı üzüm, şeker ve diğer hammaddelerin karışımı konularak yapılan şerbetsiz baklava olarak da adlandırılan bir tatlı çeşididir. Bafra Nokulu, Bafra yöresinin kültürel birikimi ile günümüze ulaşan özel bir şerbetsiz tatlıdır.



Bafra Nokulunu diğer yörelerde üretilen benzer ürünlerden ayıran en önemli özelliği hamurunda kabartma tozunun kullanılmaması ve içine yumurta katılmamasıdır. Bununla birlikte Bafra Nokulunun diğer önemli farklılığı hamurunda sirke kullanılması sonucunda ürünün gevrek olmasıdır.

Bafra Nokulunun yapımı özel marifet ve ustalık gerektirmektedir. Ürünün yapımında kullanılan iç malzemelerin niteliği ile bu karışımın hazırlanarak bütün hale getirilmesinde ve gerçek lezzetini almasında kültürel birikimle sağlanan ustalık önemlidir.



Galata Kulesinden Tarih'e BAKIŞ

İstanbul'un birçok noktasından Galata semtine baktığımızda, karşımıza baskın görüntüsüyle Galata Kulesi çıkar. Denizden 35 metre yukarıda bulunan 67 metre yüksekliğindeki bu kule, kentin en önemli simgelerinden biridir. Kulenin dış çapı 26,45 metre, iç çapı 16,90 metredir. Duvarları 3,75 metre kalınlığındadır.

Bir rivayete göre kulenin ilk temelleri 528 yılında Bizans İmparatoru Justinianus döneminde Regio Sycaena tarafından atılmıştır. Tarihçi Theophanes, İslam ordu ve donanmasının Bizans'ı kuşattığı 717 yılında, kuleyi "Kastellion ton Galatou" adıyla anmaktadır. 1203 yılı Temmuz ayında gerçekleşen Haçlı Seferi'nde, Geoffroy de Villehardouin "Tor de Galathas" olarak adlandırılan kulenin ele geçirildiğini yazar. Galata Kulesi büyük ihtimalle bu Bizans kulesinin üzerine inşa edilmiştir. Kule, çeşitli bölümlerinde yer alan Latince yazıların da kanıtladığı gibi fetihten önce 1348 yılında Cenevizliler tarafından yapılmıştır. Cenovalılar 1300'lerde Galata'yı ele geçirdiklerinde surların büyük bir kısmı ile söz konusu ilk kulenin Bizanslılar tarafından yıkıldığını gördüler. Zamanla bütün surları ve burçları tamir ettiler. Surların tepe noktasında bulunan Galata Kulesi'ni de yeniden inşa ederek bugünkü kulenin temellerini atmış oldular. Kulehanının tepesinde bulunan bir haç dolayısıyla "Christea Turris" (İsa'nın Kulesi) adı verilen kule, giderek bu küçük Latin toplumunun simgesi haline geldi.

Galata Kulesi, İstanbul'un fethinden sonra, 29 Mayıs 1453 sabahı anahtarı Fatih Sultan Mehmet'e verilerek Osmanlı'ya bırakıldı. Girişteki mermer kitabe buna işaret eder: "29 Mayıs 1453 Salı sabahı, Cenevizliler Galata kolonisinin anahtarlarını Fatih Sultan Mehmed'e takdim etmiş ve Galata'nın teslimi 1 Haziran Cuma günü tamamlanmıştır." Bunu takip eden yüzyıllar boyunca Galata Kulesi birbirinden oldukça değişik amaçlarla kullanıldı. 16. yüzyılda Mısır'dan gelen Arap bilgini Takiyüddin ilk rasat denemelerini burada yaptı. Aynı dönemde kule tersane emrine de verildi, bir süre zindan olarak da kullanıldı.

17. yüzyılda kaleme alınan Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde Galata Kulesi "başhisar" olarak anılmaktadır. Çelebi kuleye çıkmış ve gözlemlerini aktarmıştır: "Açık havada Bursa'daki Ruhban Dağı (Uludağ) açık seçik görünür. Dürbin ile Bursa'nın bütün imaretleri görünür. Bu kule üç fersah yerden bellidir, yuvarlak şekildedir. Bu kulenin içi on bir kat zindandır. Hâld Osmanlıların gemi dâletlerine mahzendir.



Kulenin güneye bakan bir demir kapısına (—) [eserde okunamamaktadır] basamak taş merdiven ile çıkılır. Hâkir birkaç kere ondan havaya kâğıt uçurup ve bir kere ona ip bağlayıp çıkan cambaz seyri sebebiyle çıkıp İstanbul şehrini seyrettik.” Seyahatnamesinin başka bir yerinde İstanbul'daki cambazların Galata Kulesi'nde gösteri yaptıklarını yazar, seyrettiği de bu tür bir olay olmalıdır. Hezârfen Ahmed Çelebi'nin kuleden Üsküdar'a yaptığı uçuştan da yine Evliya Çelebi sayesinde haberdar oluruz: “İlk defa Okmeydanı minberi üzere yıldız rüzgârı şiddetinde kartal kanatlarıyla sekiz dokuz kere göklere kanat açarak talim etti. Sonra Sultan Murad Han, Sarayburnu'nda Sinanpaşa köşkününde seyr ederken Galata kulesinin en tepesinden Ahmed Çelebi lodos rüzgârıyla uçup Üsküdar'da Doğancılar Meydanı'na düşmüştür.

"Kilyoz"a uzanan tünel

Galata Kulesi'nin zindan olarak kullanılmasından yabancı seyyahlar da söz eder. 1574'te İstanbul'a gelen Fransız Pierre Lescapier, Galata'nın en yüksek yerinde zindan olarak kullanılan bir kule ve burç bulunduğunu yazar.

Brettenli Michael Heberer 1582-1588 yıllarında İstanbul'da esir olarak bulunduğu dönemde, etrafı yüksek duvarlarla çevrili geniş bir avlu ortasındaki pek yüksek yuvarlak gövdeli kulenin içinde sultanın çeşitli işlerde çalıştırılan 1500 esirinin barındığını bildirir. Reinhold Lubenau, 1587- 1589 yıllarını kapsayan seyahatnamesinde Galata bölgesinde tutsakların tutulduğu mekânları anlatırken Galata Kulesi'ne de değinir: “Alt katında yazıcıların, tutsaklarla ilgilenen rahiplerin, tutsaklar işe gittiklerinde onları gözetim altında tutan gardiyanların yaşadıkları büyük odalar vardır. Bu odaların yukarısında birbiri üzerinde dokuz kat bulunur. Her katta çepeçevre ve üst üste tutsakların geceledikleri hücreler dizilmiştir.

Galata Kulesi'nin altındaki dehlizlerden Ermeni tarihçi İncicyan (1758- 1833) da söz eder: “Bu gibi yüksek kulelerin diğer bir gayesi daha vardı. Bu da yeraltı dehlizlerinin birleştiği yer olmasıydı. Zira, şehir düştüğü zaman, darda kaldıkları takdirde, firar edenleri oraya toparlardı. Buradaki tünellerden uzaklara kaçarlardı. İşbu keyfiyet Galata Kulesi için de anlatılır. Zira, Galata surlarla üçe ayrılmıştır. Üç taraftan da yer altında Galata Kulesi'ne çıkışı olan yol vardır. Birincisi Galata Kulesi'nden Cizvit Bostanı'nın içindeki kuyuya, ikincisi Perşembepazarı'nda bulunan Bostan'daki Yeni Cami'nin yanına varırdı. Üçüncüsü ise Meyit İskelesi tarafında idi. Burası eskiden Venediklilere aitti.



Bu sebeple, Venedik elçisi alayla şehre girdiği zaman önce Meyit İskelesi'ne giderdi. Burada çavuşbaşı onu merasimle Bayloz'un (Balyoz) sarayına götürürdü. Bu dehlizlerin bakiyeleri zaman zaman yerler kazılırken meydana çıkmaktadır. Galata Kulesi'nin altından, Kilyoz'a [Kilyos] kadar uzanan bir yeraltı geçidi de mevcuttur. Burada, Cenevizlilerin gemisi hazır beklerdi ki, şayet düşman Galata'yı zaptederse yerli halk önce kuleye sonra da Kilyoz'a sığınsın ve oradan da kendi gemileriyle Kefe'ye sevkedilsin.

Zira, o zamanlar, Kefe'nin bulunduğu Kırım, Cenevizlilerin elinde idi. Vaktinde Dört Yol ağzında mağaza inşa etmek için temel kazılırken, bir yol bulundu. İçeri girerek, yer altından geçip Kulekapısı'ndaki hamamın kuyusuna vardılar. Yol kemerlidir ve yer yer odalar açılmaktadır. Burada, Cenevizlilerden kalma kireç ve tuğlaya rast geldiler. Şüphesiz, aniden ihtiyaç, hasıl olduğu takdirde, hazır bulunsun diye. Daha önce, Beyoğlu haricinde bir tepenin altında da bir dehliz bulundu. Butün bunların Cenevizlilerin yaptığı yolun kalıntıları olduğu anlaşılmaktadır.

Bu dehlizler çok daha sonraki yıllarda da karşımıza çıkar. 1965 yılında restorasyon çalışmaları sırasında kulenin temelini güçlendirmek amacıyla yapılan kazıda, dört metre derinlikte kürenin merkezinden geçen bir tünelle karşılaşıldı. 70 santim genişliğinde 140 santim yüksekliğinde taş örgülü bu tünelin Cenevizliler zamanında gizli kaçış yolu olarak denize kadar indiği ileri sürüldü. Tünelin içinde 30 metre kadar inilmiş, sonra çöküntülere rast gelinmişti. Aynı kazı sırasında insan iskeleti kalıntılarıyla dört kafatası, eski paralar ve bir kitabe de bulunmuştu. İlgililer, iskeletlerin Kanuni zamanında zindan olarak kullanılan kuleden gizli yolu bularak kazıya kalkışıp toprak altında kalarak ölen mahkûmlara ait olduğu kanısına vardılar

Eski yangın kulesi

İstanbul'un en eski yangın kulesi olan Galata Kulesi'nde önceleri yangını haber vermek için davul çalınırken 1794 yılında davulun sesinin iyi duyulmadığı düşünülerek kuleye büyük bir kös yerleştirildi. Ayrıca yangınlar bayraklarla da haber verilir. Öte yandan Galata Kulesi'nin kendisi de tarih boyunca depremler ve yangınlardan etkilenmiş, her seferinde elden geçirilerek yeniden hayata kavuşturulmuştur. Kule, tepesindeki kûlahı 1875 fırtınasına kadar korumuştur. Bu fırtına sırasında kulenin ahşap kûlahı uçmuş, ardından yerine sekizgen planlı iki gözlem katı eklenmiştir. Kulenin bu kûlahsız hali bir asra yakın bir süre, 1964 yılına kadar devam etmiştir.

Çatı uçmadan bir yıl önce, yani 1874 yılında İstanbul'a gelen Amicis kuleyi şöyle betimler: "Galata şehri açılmış, bir yelpazeye benzer ve tepenin üstüne yerleşmiş kule bu yelpazenin sapı gibidir. Kule, yusuvarlak, çok yüksek ve koyu renklidir, tepesinde bakırdan yapılmış mahrut bir çatısı vardır, çatının altında, koca şehirde ortaya çıkacak en ufak bir yangın alametini haber vermekle mükellef bir gözcünün gece gündüz nöbet tuttuğu bir çeşit üstü örtülü ve şeffaf taraçaya benzeyen, çepeçevre camlı geniş pencereler bulunur.



1911 yılında İstanbul'a gelen Le Corbusier ise Galata Köprüsü'nün başında durarak önce eski İstanbul'u seyrederek. Sonra geriye gider, karşısında Galata Kulesi vardır. "Arkama döndüm; mercan rengi ve mavi bir anafor içinde Cenevizlilerin kulesini gördüm. Hayal dâmindeydim sanki. Eğilmiş, bir omzuyla, bacaları diken diken dikilen yüksek evlere dayanıyordu; üstüvan [silindir] biçimindeydi, tek bir penceresi bile yoktu, makine parçasını andıran, dışarı kaymış, kapalı, küt ve sert bir tacı vardı. Butün bu devasa karanlık cihaz trajik bir zırhlı gibi duruyordu



Turistik mekan haline gelişi

Galata Kulesi zamanla eskidi ve ahşap bölümleri 1963 yılında çökme tehlikesi geçirdi. Bağlantı kirişleri çürüdüğünden içeri ziyaretçi de alınamıyordu. İstanbul Belediyesi tarafından hayati tehlikeler bulunduğu gerekçesiyle boşaltıldı ve restore edilmeye başlandı. 1964 yılında başlayan röleve çalışmaları Köksal Anadol ve Ersin Arıoğlu tarafından yürütüldü. Bu arada ataları tarafından inşa edilen Galata Kulesi'nde onarım yapıldığını öğrenen Cenovalılar, İstanbul Belediyesi'ne başvurarak restorasyon projesi hakkında bilgi istediler. 11 1964'te başlayan kule onarım ve takviye inşaatı üç yıl sürdü ve 28 Eylül 1967'de zamanın Belediye Başkanı Haşim İşcan tarafından ziyarete açıldı.

Galata Kulesi'nin turistik bir mekân haline gelişi bu tarihten itibaren başlar. Kule, bir gece kulübü, bir lokanta, bir Ceneviz meyhanesi, bir de Şark kahvesi ile yepyeni bir tesis olarak İstanbul'un yaşamına katıldı. İki yıl sonra Hayat dergisi mekânın eğlence bölümlerini şöyle tanıtır: "Satış yerlerinin üst katındaki Ceneviz Meyhanesi'ne girince insan, asırlar öncesine gidiveriyor. Kendine has yemekleri, şarapları ile Ceneviz Meyhanesi bambaşka bir havada. Buranın masaları, sandalyeleri, şarap testileri ve bardakları özel surette imal ettirilmiş,"

1999 yılında Hürriyet gazetesinde Ayten Görgün'ün hazırladığı habere göre, dünyanın, yakın zamana kadar içinde yemek servisi verilen en eski kulesi olan Galata Kulesi, turistler tarafından özellikle ilkbahar ve sonbaharda yoğun bir biçimde ziyaret ediliyor. Yılda ortalama 50-60 bin kişinin ziyaret ettiği Galata Kulesi'nin restoranında 1977'de 54 bin, 1998 yılında ise 57 bin 500 kişi yemek yemiştir. Panoramik manzara için gelenlerin sayısı ise yılda 200 bin kişiyi buluyormuş ve gelenler ağırlıklı olarak İtalyan, İspanyol, Fransız ve Alman turistlermiş. Ancak gelenlerin sayısında bu yıl önemli bir düşüş olmuş. Eskiden günde ortalama 160 kişi yemek yiyebilmek, en az 500 kişi de manzarayı seyretmek için geldiği Galata Kulesi'nde şimdi turist sayısı 100 kişiyi geçmiyormuş.

Galata Kulesi'nin kısa tarihine sığdıramadığımız birçok ayrıntı var elbette. 1909 yılında Tahtacıyan'ın yaptığı "asri kule" projesi var örneğin. Kulenin tepesine yerleştirilen "zaman küresi"nin düşe kalkan ilerleyen maceraları var. Hikmet Feridun Es'in kule nöbetçileriyle yaptığı röportajlar da ilginç; kulenin Mercan adlı bir kedisi olduğunu biliyoruz onun sayesinde. Ceneviz Meyhanesi'ni heykeltraş Kuzgun Acar'ın kısa bir süre işlettiğini öğrenmek de ilgi çekici. Ama bizimki kısa tarih, ayrıntılar belki başka bir sefere...



TCMB, 2026 Yılı Para Politikası'nı yayımladı



Politika metninde, fiyat istikrarının, sürdürülebilir büyüme ve toplumsal refah artışının ön koşulu olduğu belirtilerek, merkez bankalarının, toplumsal refah artışına en büyük katkısı fiyat istikrarını sağlayarak yaptıkları ifade edildi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK) açıklanacak takvim çerçevesinde 2026'da 8 toplantı gerçekleştirecek.

TCMB, gelecek yıl izlenecek politikalara dair bir yol haritası niteliği taşıyan 2026 Yılı Para Politikası'nı yayımladı.

Bu çerçevede TCMB'nin temel amacının fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek olduğu aktarılan metinde, tüm politika araçlarının bu amaç doğrultusunda kararlılıkla kullanılmaya devam edileceği ve TCMB'nin fiyat istikrarını destekleyici bir unsur olarak finansal istikrarını da gözeticeği vurgulandı. Metinde, TCMB'nin 2025 yılında açıkladığı yaklaşım çerçevesinde, enflasyonun gelecek dönemdeki seyri konusunda iktisadi birimlere rehberlik etmesi öngörülen göstergelerin, orta vadede "enflasyon hedefi" iken, kısa vadede yıl sonu odaklı "ara hedefler" olacağı belirtilerek, TCMB'nin ayrıca tahmin patikasını da açıklamayı sürdüreceği bildirildi.

Enflasyon hedefi yüzde 5'te korundu

Bu doğrultuda, enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde Hükümet ile belirlenen enflasyon hedefinin yüzde 5 olarak korunduğu belirtilen metinde, TCMB'nin hesap verme yükümlülüğünün bir unsuru olan belirsizlik aralığının, önceki yıllarda olduğu gibi hedef etrafında her iki yönde 2 yüzde puan olarak belirlendiği aktarıldı.

Metinde, yıl sonunda gerçekleşen enflasyonun söz konusu belirsizlik aralığının dışında kalmasının, hesap verebilirlik ilkesi gereği Hükümete "Açık Mektup" yazılmasını gerektireceği kaydedilerek, şu ifadelere yer verildi.

Yıl içinde enflasyon gelişmelerine ilişkin kapsamlı değerlendirmelerin kamuoyuna aktarıldığı Enflasyon Raporu aracılığıyla paylaşılan ara hedefler, orta vadeli enflasyon hedefine ilerlerken içsel para politikası patikasıyla daha kısa bir vadede ulaşılması taahhüt edilen manşet enflasyon düzeyleri olarak tanımlanmaktadır. Yıl sonu enflasyon gerçekleşmesinin ara hedeften sapması durumunda, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi ile uyumlu olarak, söz konusu sapmanın muhasebesi takip eden yılın ilk Enflasyon Raporunda kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Enflasyon patikasına dair tahminlerin ise Enflasyon Raporunda veri ve model belirsizliklerini de içeren tahmin aralıkları şeklinde kamuoyu ile paylaşılmaya devam edileceği ifade edilen metinde, tahminlerin rapor dönemleri arasında güncellenebileceği ve raporlarda tahmin güncelleme nedenlerinin niteliksel olarak paylaşılacağı bildirildi. Metinde, 2026 yılında da para politikasının, enflasyonu orta vade hedefine ulaştıracak parasal ve finansal koşulları sağlayacak şekilde oluşturulacağına vurgu yapılarak, TCMB'nin temel politika aracının bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı olduğu ifade edildi.

TCMB'nin ocak ve mart aylarında politika faizini toplamda 500 baz puan indirerek yüzde 42,5 seviyesine getirdiği aktarılan metinde, şunlar kaydedildi:

Mart ayı ortasında finansal piyasalardaki gelişmelerin enflasyon görünümü açısından oluşturabileceği riskleri sınırlamak için 20 Mart 2025 tarihinde yapılan ara Para Politikası Kurulu toplantısında gecelik vadede borç verme faiz oranının yüzde 46'ya yükseltilmesine, politika faizi ve gecelik borçlanma faiz oranlarının ise sabit tutulmasına karar verilmiştir. Ayrıca bir hafta vadeli repo ihalelerine bir süre ara verilmiş ve fonlama gecelik borç verme faiz oranından yapılmıştır. Nisan ayında, TCMB, finansal piyasalardaki gelişmelerin enflasyonun ana eğilimi üzerindeki etkilerine dikkat çekerek, politika faizini yüzde 46'ya, gecelik vadede borç verme faiz oranını yüzde 49'a, gecelik vadede borçlanma faiz oranını ise yüzde 44,5'e yükseltmiş ve bir haftalık repo ihalelerine yeniden başlanacağını duyurmuştur. TCMB, politika faizini haziran ayında sabit tutmuş, takip eden toplantılarda ise aralık ayı itibarıyla toplam 800 baz puanlık indirimle yüzde 38'e düşürmüştür. TCMB, ekonomik birimlerin beklentilerindeki ayrışma ve olası oynaklıklara karşı, parasal aktarımın etkinliğini artırmak amacıyla, makroihtiyati politikaları uygulamaya 2025 yılında da devam etmiştir.

Gelecek yıl 8 PPK toplantısı yapılacak ve 4 Enflasyon Raporu yayımlanacak

Metinde, para politikası kararlarının enflasyon gelişmeleri ve beklentileri, fiyatlama davranışları, para politikasının etkileyebileceği talep unsurları, arz yönlü gelişmeler, iç-dış denge, tasarruf eğilimi, kredi gelişmeleri, finansal koşullar ile likiditeyi ve fiyat istikrarını etkileyen diğer tüm unsurlardaki gelişmeler analiz edilerek ve kararların gecikmeli etkileri de dikkate alınarak oluşturulmaya devam edileceği kaydedildi. Fiyat istikrarının kalıcı tesisi için gereken parasal sıklık düzeyinin, enflasyonu kısa vadede Enflasyon Raporlarında paylaşılan ara hedeflere, orta vadede ise yüzde 5 hedefine ulaştıracak şekilde oluşturulacağı kaydedilen metinde, kredi ve mevduat piyasalarında öngörülenin dışında gelişmeler olması halinde, parasal aktarım mekanizmasının, ilave makroihtiyati adımlarla destekleneceği bildirildi.

Metinde, likidite koşullarının yakından izlenmeye ve likidite yönetimi araçlarının etkili şekilde kullanılmasına devam edileceği belirtilerek, şu ifadelere yer verildi:

Her PPK toplantısı öncesindeki 3 iş günlük süreyi kapsayan dönem 'sessiz dönem' olarak adlandırılmakta ve bu süre içinde para politikasına yönelik dış iletişim yapılmamaktadır. Söz konusu süreçte PPK toplantısına hazırlık amacıyla, karar alma sürecine girdi sağlayan birimler PPK'ya kapsamlı analiz ve değerlendirmeler yapmaktadır..

TCMB, 2026 Yılı Para Politikası

PPK, önceden açıklanan bir takvim çerçevesinde 2026 yılında 8 toplantı yapacaktır. Para politikası kararı ve kısa gerekçesi, Türkçe ve İngilizce olarak, toplantı ile aynı gün saat 14.00'te, PPK'nın ayrıntılı değerlendirmelerini içeren toplantı özeti ise toplantıyı takip eden 5 iş günü içinde TCMB internet sayfasında yayımlanacaktır.

Metinde, para politikasının temel iletişim araçlarının, PPK duyuruları ve Enflasyon Raporu olduğu vurgulanarak, "Enflasyon Raporu yılda 4 defa yayımlanacaktır. Para politikası uygulamalarının kamuoyuyla iletişiminin etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla Enflasyon Raporunun bilgilendirme toplantılarıyla tanıtılmasına devam edilecektir." ifadeleri kullanıldı.

TCMB'nin iletişim politikasını, şeffaflık, hesap verebilirlik ve öngörülebilirlik ilkeleri doğrultusunda çok kanallı olarak sürdüreceği aktarılan metinde, TCMB'nin faaliyetleri, para politikası uygulamaları ve konjonktürel gelişmeler hakkında başkan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda yapılan sunumların sürdürüleceği kaydedildi.

Metinde, başkan ve başkan yardımcıları tarafından diğer platformlarda yapılan sunum ve konuşmaların da iletişim politikasının önemli bir bileşeni olmaya devam edeceği bildirildi.

Finansal İstikrar Raporunun yılda 2 defa yayımlanmasına devam edilecek

TCMB'nin bir diğer önemli iletişim aracı olan Finansal İstikrar Raporunun yılda 2 defa yayımlanmasına devam edileceği aktarılan metinde, TÜİK tarafından fiyat istatistiklerinin açıklanması ile PPK toplantılarına dair duyurular arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunan Aylık Fiyat Gelişmeleri Raporunun da bir iletişim aracı olarak kullanılmasının sürdürüleceği kaydedildi.

Para politikası, makroihtiyati çerçeve, Türk lirası ve döviz likiditesi yönetimine ilişkin kamuoyuyla paylaşılan duyuruların iletişimin önemli unsurları olduğu ifade edilen metinde, şu ifadelere yer verildi:

Basın, yatırımcılar, akademik çevreler ve genel kamuoyuyla iletişim sürdürülecektir. Bu kapsamda yatırımcı kurumlar, analistler ve ekonomistler ile yapılan teknik içerikli toplantılar devam edecektir. Reel ve finansal sektör temsilcileri, yurt içi ve yurt dışı kuruluşlar gibi TCMB politikalarının tüm paydaşları ile etkileşim sağlamak üzere politika çerçevesi ve makroekonomik görünüm hakkında bilgilendirmeler yapılacaktır. TCMB, uluslararası kuruluşlar ve platformlar ile diğer merkez bankaları gibi yurt dışı paydaşlarıyla etkin iletişimini sürdürecektir.

Metinde, TCMB tarafından yayımlanan çalışma tebliğleri, ekonomi notları, Merkezin Güncesi platformundaki blog yazıları, Herkes İçin Ekonomi mikrositesinde yayımlanan içerikler ve TCMB'nin faaliyetleri ile para politikası uygulamaları hakkında çeşitli platformlarda yapılan sunumlar, seminer ve diğer etkinlikler ile kamuoyunun bilgilendirileceği belirtildi.

TCMB'nin sosyal medya hesaplarının da bir iletişim kanalı olarak kullanılmaya devam edileceği kaydedilen metinde, söz konusu hesaplar aracılığıyla TCMB'nin aldığı politika kararları ve gerekçeleri, uygulamaları, yayınları ve kurumsal haberlerinin duyurulmasının sürdürüleceği aktarıldı.

Metinde, para politikasının etkinliğinin artması için ilgili tüm paydaşlarla güçlü eşgüdüm içinde çalışılmaya devam edileceği belirtilerek, "TCMB, enflasyonun para politikasının etki alanı dışında kalan unsurlarına yönelik yapısal ve erken uyarı niteliğindeki analizlerini ve bulgularını da kamuoyu ve ilgili kurumlarla paylaşmayı sürdürecektir." denildi.

2024 yılında oluşturularak kamuoyu ile paylaşılan "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 2025-2027 Araştırma Gündemi"nin sürdürülebilir fiyat istikrarı doğrultusunda politika kararlarının bilimsel temeli güçlü analizler ışığında şekillendirilmesine katkı sağlamaya devam edeceği bildirilen metinde, araştırma gündemi ile uyumlu olarak, ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmaların yapılmaya, çalıştaylar ve akademik konferanslar düzenlenmeye devam edileceği vurgulandı.

Piyasa mekanizmasının işlevselliğini artırmak, makro finansal istikrarı güçlendirmek ve parasal aktarım mekanizmasını desteklemek amacıyla 2025 yılında da sadeleşme adımlarına devam edildiği belirtilen metinde, bu kapsamda atılan en önemli adımın, kur korumalı mevduat (KKM) hesap açma ve yenileme işlemlerinin sonlandırılması ve buna bağlı olarak KKM'nin yenilenmesine ve Türk lirasına geçişine yönelik tüm hedeflerin kaldırılması olduğu aktarıldı.

Metinde, toplam mevduat içerisinde Türk lirası mevduat payının artırılmasına ve KKM hesaplarının kademeli bir şekilde azaltılarak kaldırılmasına yönelik uygulamaların 2025 yılında da para politikası duruşunu desteklediği ifade edildi.

Tüzel kişi Türk lirası mevduat payı hedefinin getirilmesi ve gerçek kişi Türk lirası mevduat payında yıl boyunca yapılan güncellemelerin parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini artırdığına işaret edilen metinde, "KKM bakiyesi 12 Aralık 2025 itibarıyla 0,3 milyar dolara gerilerken, Türk lirası mevduatın toplam mevduat içindeki payı yüzde 61'e yükselmiştir." ifadesine yer verildi.

Metinde, mevduat dışındaki Türk lirası fonlama kanallarının gelişimi de izlenerek parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesi amacıyla Türk lirası cinsinden yurt dışından kullanılan krediler ile yurt dışı repo işlemlerinden sağlanan fonlara uygulanan zorunlu karşılık oranlarının vadeye göre farklılaşacak şekilde artırıldığı kaydedildi.

Yurt dışından doğrudan temin edilen 1 yıldan uzun vadeli yabancı para yükümlülük artışı için yüzde sıfır zorunlu karşılık uygulanmasına ilişkin geçici uygulamanın sonlandırıldığı anımsatılan metinde, "Yabancı para zorunlu karşılık oranları gözden geçirilerek döviz ve kıymetli maden cinsinden mevduat/katılım fonları için zorunlu karşılık oranları eşitlenmiş ve 1 yıldan uzun vadeli yabancı para diğer yükümlülükler için zorunlu karşılık oranları düşürülmüştür." değerlendirmesine yer verildi.

Metinde, mevduatın Türk lirası cinsinden ve yurt dışı borçlanmanın uzun vadeli olmasını önceliklendiren politika çerçevesinin 2026 yılında da sürdürüleceğine işaret edilerek, şu ifadeler kullanıldı:

Kredi büyümesine yönelik politikalar, 2025 yılında da para politikası aktarım mekanizmasını desteklemek ve iç talepte dengelenmeyi sağlamak amacıyla etkin bir şekilde kullanılmıştır. Kredi büyümesine dayalı zorunlu karşılık tesis yükümlülüğü kapsamında Türk lirası ticari kredilerde yüzde 2 olan aylık büyüme sınırı, KOBİ kredilerinde yüzde 2,5, diğer ticari kredilerde yüzde 1,5 olacak şekilde farklılaştırılmıştır. Ayrıca, yabancı para krediler için aylık yüzde 1,5 olan büyüme sınırı önce yüzde 1'e, daha sonra yüzde 0,5'e indirilmiş, yabancı para kredi büyüme sınırından istisna tutulan kredilerin kapsamı daraltılmıştır

TCMB, 2026 Yılı Para Politikası

"Kredi büyüme sınırları ve düzenleme kapsamında sağlanan istisnalar yıl içinde gözden geçirilecektir«

Metinde, kredi büyüme oranlarının hesaplama döneminin 4 haftadan 8 haftaya çıkarılarak kredi büyüme sınırlarının yönetilmesinde esneklik sağlandığı bildirildi.

Borçlanma davranışının sınırlandırılması ve iç talepteki dengelenmeye katkı sağlanması amacıyla kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami faiz oranlarının bireysel kredi kartları için dönem borcu bakiyesine göre farklılaştırılması uygulamasına devam edildiği vurgulanan metinde, kredi kartı azami faiz oranlarının politika faizi ile kredi ve mevduat faizlerindeki gelişmeler çerçevesinde yıl boyunca güncellendiği belirtildi.

Metinde, bankalarca ticari müşterilerden alınan azami üye iş yeri ücreti banka kartları için farklılaştırılarak yüzde 1,04'e düşürüldüğü, azami bloke süresinin ise 15 güne indirildiği aktararak, "Kredi büyümesinin ve kompozisyonunun dezenflasyon sürecini ve parasal aktarım mekanizmasını destekleyici bir çerçevede oluşması sağlanacaktır. Kredi büyüme sınırları ve düzenleme kapsamında sağlanan istisnalar yıl içinde gözden geçirilecektir." ifadesi kullanıldı.

2025 yılı başında sistemdeki likidite fazlası 846 milyar lira tutarında iken, nisan-temmuz döneminde sistemin fonlama ihtiyacının (SFI) geçici olarak likidite açığına geçtiğine değinilen metinde, "20 Mart-17 Nisan döneminde, finansal piyasalarda yaşanan gelişmeler dikkate alınarak 1 hafta vadeli repo ihalelerine ara verilmiştir. Temmuz ayının başından itibaren kalıcı hale gelmeye başlayan likidite fazlası 12 Aralık 2025 tarihinde 476 milyar lira seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu likidite fazlasının 300 milyar lirası net APİ ve 176 milyar lirası swap işlemleri ile sterilize edilmiştir." ifadelerine yer verildi.

Metinde, 2025 yılında fazla likidite seviyesinde 370 milyar lira tutarındaki azalışın, başta zorunlu karşılık tesisleri kaynaklı olmak üzere para tabanındaki değişimden kaynaklandığı kaydedildi.

Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığının net iç borçlanma tutarındaki değişim sistemdeki fazla likidite seviyesinin gerilemesinde etkili olduğu belirtilen metinde, 2025'te sistemdeki likidite fazlasının parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini artırmak amacıyla çeşitli araçlar kullanılarak sterilize edildiği bildirildi.

Metinde, şu değerlendirmelerde bulunuldu:

Bu kapsamda, TCMB nezdinde TL depo alım ihaleleri, satım yönlü döviz/altın karşılığı TL swap ihaleleri ve Bankalararası Para Piyasası'nda depo işlemleri gerçekleştirilmiştir. BİST Repo/Ters Repo Pazarı'nda, Taahhütlü İşlemler Pazarı'nda kotasyon repo işlemleri, Takasbank Para Piyasası'nda kotasyon depo işlemleri kullanılmıştır. Ayrıca, sterilizasyon araç setinde yer alan likidite senedi ihracı gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, 24 Mart - 4 Nisan 2025 döneminde vadesi yaklaşık bir ay olan toplam 269 milyar lira tutarında likidite senedi ihraç edilmiştir.

TCMB, 2026 Yılı Para Politikası

45

Gerekli görülen günlerde 5 ila 12 gün arasında olmak kaydıyla farklı vadelerde birden fazla repo ihalesi düzenlenebilecek.

Metinde, kapsamlı likidite araç seti yardımıyla sterilizasyon işlemlerinin etkinliğinin desteklendiği aktarıldı.

Bu doğrultuda, para piyasalarında oluşan faiz oynaklıklarının belirgin ölçüde azaldığının altı çizilen metinde, TCMB'nin, fiyat istikrarı temel hedefi doğrultusunda parasal aktarım mekanizmasını güçlendirmek ve para politikası duruşunu desteklemek amacıyla tüm likidite yönetimi araçlarını etkili şekilde kullanmaya devam edeceği vurgulandı.

Metinde, bu kapsamda, likidite yönetimi genel çerçevesinin, piyasadaki likidite düzeyi ve likiditenin sistem içindeki dağılımı dikkate alınarak belirleneceği bildirildi.

TCMB'nin temel politika aracının, miktar ihalesi yöntemiyle gerçekleştirilen bir hafta vadeli repo ihalesinin faiz oranı olduğu hatırlatılan metinde, "Bu çerçevede, TL likidite yönetiminde, gecelik piyasa faiz oranlarının politika faizi etrafında oluşmasının sağlanması, uygulanan likidite yönetimi stratejisi ile uyumlu şekilde para piyasalarının etkin ve istikrarlı çalışması, kullanılan araçların para politikasının etkinliğini desteklemesi, ödeme sistemlerinin kesintisiz çalışmasının temini hedeflenmektedir." değerlendirilmesine yer verildi.

Metinde, likiditenin haftanın günlerine dengeli dağılımının sağlanması amacıyla, gerekli görülen günlerde, 5 ila 12 gün arasında olmak kaydıyla miktar ihalesi yöntemiyle farklı vadelerde birden fazla repo ihalesi düzenlenebileceği aktarıldı.

Ayrıca, likidite koşulları göz önünde bulundurularak fonlama araçlarının esnekliğini desteklemek amacıyla, gerekli görülen gün ve vadelerde, 10.00-16.00 saatleri arasında miktar yöntemiyle gün içi repo ihaleleri yapılacağı bilgisi paylaşılan metinde, TCMB nezdindeki Bankalararası Para Piyasası'nda piyasa üyesi bankalara hazır imkanlar çerçevesinde tahsis edilen borç alabilme limitlerinin gözden geçirileceği bildirildi.

Metinde, teminat koşullarının piyasa gelişmeleri dikkate alınarak gözden geçirilmeye devam edileceği vurgulanarak, "TCMB likidite yönetiminde araç çeşitliliğinin sağlanması ve operasyonel esnekliğin korunabilmesi için teknik nedenlerle APİ portföyünde yeterli miktarda DİBS ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Varlık Kiralama Anonim Şirketi (HMKVŞ) tarafından ihraç edilen TL cinsi kira sertifikası bulundurulması gerekmektedir." bilgisi verildi.

2025 yılında APİ portföyünün nominal 36,5 milyar liralık kısmının itfa olduğu belirtilerek, şunlar aktarıldı::

Yılın ilk 4 ayında geleneksel yöntem ile düzenlenen doğrudan alım ihaleleri ile nominal 0,8 milyar TL'lik kira sertifikası ve nominal 123,7 milyar TL'lik DİBS APİ portföyüne alınmıştır. Mevcut durumda toplam APİ portföyü nominal 262,3 milyar TL seviyesinde bulunmaktadır. Söz konusu miktarın nominal 10,0 milyar TL'lik kısmı kira sertifikası, nominal 252,3 milyar TL'lik kısmı DİBS'ten oluşmaktadır.

TCMB, 2026 Yılı Para Politikası

"Likidite ihtiyacının TCMB tarafından bankalara TL karşılığı doğrudan döviz satımı ile karşılanmasına 2025 yılında da devam edilmiştir"

Metinde, 2026 yılında APİ portföyünün nominal 67,7 milyar liralık kısmının itfa olacağı kaydedildi. İtfa olacak tutara ilave olarak operasyonel esnekliğin artırılması amacıyla APİ portföyünün doğrudan alımlarla desteklenmesinin hedeflendiği bildirilen metinde, 2026 yılında TCMB APİ portföy büyüklüğü, ilave alım seçeneği saklı kalmak kaydıyla nominal 450 milyar lira olarak belirlendiği bilgisi verildi.

Metinde, şu değerlendirmeler yer aldı:

Bu çerçevede, doğrudan alım işlemlerinin, APİ portföyünün itfa profili ve piyasadaki likidite koşulları dikkate alınarak yıl içinde dengeli ve öngörülebilir bir çerçevede gerçekleştirilmesi, doğrudan alımı yapılacak kıymetlerin alım yapılacak ayın ilk iş günü saat 10.00'da veri dağıtım firmaları aracılığıyla ilan edilmesi, alım ihalesi düzenlenebilecek günlerin piyasa koşulları dikkate alınarak belirlenmesi ve bu kapsamda açılan ihalelerin bir iş günü sonrası valörlü gerçekleştirilmesi, alım ihalesine konu ihale miktarlarının piyasa koşulları dikkate alınarak belirlenmesi, ihalelere ilişkin diğer hususlarda mevcut düzenlemelerin geçerli olması ile birlikte, ihale miktarı, kıymet türü ve ihale yöntemine ilişkin olarak gerektiğinde her türlü değişikliğin yapılabilmesi planlanmaktadır.

Metinde, 2025 yılında sterilizasyon amacıyla satım yönlü Altın ve Döviz Karşılığı TL Swap İhaleleri düzenlendiği anımsatıldı. Satım yönlü Döviz Karşılığı TL Swap İhalelerine likidite yönetimi çerçevesinde mart ayına kadar devam edildiği, swap stokunun 27 Mart 2025 tarihi itibarıyla sıfırlandığı aktarıldı.

Metinde, satım yönlü Altın Karşılığı TL Swap stok miktarının 12 Aralık 2025 tarihi itibarıyla net 31,9 ton seviyesinde bulunduğu ifade edilerek, şu bilgiler paylaşıldı:

2025 yılı Mart ve Mayıs ayları arasında TCMB nezdinde TL uzlaşmalı vadeli döviz satım işlemleri düzenlenmiştir. 25 Temmuz 2025 tarihi itibarıyla ilgili işlemlerin stok miktarı sıfırlanmıştır. Döviz likiditesinin dengelenmesi amacıyla KKM hesaplarının vade tarihlerinde döviz piyasasında oluşabilecek likidite ihtiyacının TCMB tarafından bankalara TL karşılığı doğrudan döviz satımı ile karşılanmasına 2025 yılında da devam edilmiştir.

Politika metninde, gelecek yıl mevcut kur rejiminin sürdürüleceği belirtilerek, TCMB'nin, döviz kurlarının seviyesine ilişkin herhangi bir hedefi olmayıp, kurların düzeyini ya da yönünü belirleme amacıyla herhangi bir döviz alım ya da satım işleminin yapılmayacağı ifade edildi.

TCMB'nin döviz piyasasının etkin bir şekilde çalışabilmesi ve sağlıklı fiyat oluşumlarının desteklenmesi amacıyla döviz kuru gelişmelerini ve buna ilişkin risk faktörlerini yakından takip etmeye ve gerekli önlemleri alarak ilgili araçları kullanmaya devam edeceğine işaret edilen metinde, 2025 yılının ekim ayında piyasa koşulları göz önüne alınarak Türk lirası karşılığında yurt içinde cevherden üretilen altın alımı işlemlerine ara verildiği aktarıldı.

TCMB, 2026 Yılı Para Politikası

47

Metinde, 2026 yılında piyasa koşulları çerçevesinde bankalarla lokasyon swap işleminin gerçekleştirilebileceği belirtilerek, "TCMB nezdindeki Döviz Depo Piyasasında bankalara yaklaşık olarak toplam 50 milyar dolar limit ile bir hafta ve bir ay vadeli döviz likiditesi imkanı sağlanmaya devam edilecektir." ifadelerine yer verildi.

"Rezerv kompozisyonunun iyileştirilmesine yönelik çalışmalara 2026 yılında da devam edilecek«

Politika metninde, bankaların TCMB'ye kendilerine tanınan limitler çerçevesinde ve çeşitli vadelerde teminat döviz deposu veya altın deposu getirebileceği bildirildi.

Para politikasının etkinliği ve finansal istikrar açısından uluslararası rezervlerin güçlendirilmesinin büyük önem arz etmekte olduğuna dikkati çekilen metinde, şu ifadelere yer verildi:

2025 yılında uluslararası rezervler artış eğilimini korumuş ve brüt rezervler 35,7 milyar dolar yükseliş kaydederek 12 Aralık 2025 itibarıyla 190,8 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Swap hariç net rezervler ise yılbaşından 12 Aralık 2025 tarihine kadar olan dönemde 20,8 milyar dolar iyileşerek 66 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Bu doğrultuda, 2026 yılında piyasa koşulları elverdiği müddetçe uluslararası rezerv biriktirilmesi yönündeki stratejiye devam edilecektir.

TCMB, rezerv yönetimi kapsamında dış yükümlülüklerinin azaltılması amacıyla uluslararası döviz depo alım işlemleri ve yabancı ülke merkez bankaları ile gerçekleştirilen para takası anlaşmalarını gözden geçirmektedir. 2025 yılında bahsi geçen kalemlerde 11,4 milyar dolar düşüş gerçekleşmiştir. 2024 yılı nisan ayı başından beri yabancı para cinsi dış yükümlülüklerdeki birikimli iyileşme 23,1 milyar dolar seviyesindedir. Uluslararası rezervler güçlendirilirken, rezerv kompozisyonunun iyileştirilmesine yönelik çalışmalara 2026 yılında da devam edilecektir.

"TCMB temel politika aracı olarak bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını kullanacaktır"

Politika metninde, Yeni Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi (YTAK) programı kapsamında 12 Aralık 2025 itibarıyla 45,7 milyar Türk lirası kredinin tahsis edildiği kaydedildi.

İhracatçılar ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerde bulunan firmalara 2025 yılı içerisinde kullandırılan reeskont kredisi tutarının 12 Aralık 2025 itibarıyla 965 milyar Türk lirası olarak gerçekleştiği aktarılan metinde, şu değerlendirmelerde bulunuldu:

2025 yılında ulusal paralar cinsinden ticaretin desteklenmesini amaçlayan para takası anlaşmaları kaynaklı reeskont kredileri kullandırmaları artarak devam etmiştir. İhracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerinin etkin kullanımının desteklenmesine yönelik olarak reeskont kredisi kullanımlarında net ihracatçı olma şartı yerine ihracatçı skoru uygulaması 13 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Reeskont kredilerinin verimli bir şekilde kullandırılması, 2026 yılında da finansman kaynaklarının etkin ve etkili dağılımı açısından önem arz edecektir.

Metinde, TCMB'nin temel amacının fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürmek olduğuna işaret edilerek, "Bu bağlamda, TCMB temel politika aracı olarak bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını kullanacaktır. Bunun yanında likidite yönetimi araçları ve makroihtiyati çerçeve de dahil tüm politika araçları bu amaç doğrultusunda kullanılacaktır. Fiyat istikrarını destekleyici bir unsur olarak finansal istikrar da gözetilecektir." denildi.



"Eğitim, kültür ve bilgi
aydınlığa açılan en geniş penceredir."
Mustafa Kemal

MESLEK HİZMETLERİ AYI

2026

OCAK

	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
I				1	2	3	4
II	5	6	7	8	9	10	11
III	12	13	14	15	16	17	18
IV	19	20	21	22	23	24	25
V	26	27	28	29	30	31	

MEETING DATES

7	Kirik Psikolog Mne Parlak KADINLIK FERE EĞİTİ, ANELİK FERE EĞİTİM POINT OTEL, BARBAROS 7 Ocak 2026 12:30
8	Prof. Dr. Ziya Akinci & Prof. Dr. Özdemir Kise EKONOMİK KALKINMA ve HUKUKİ MELEK GRAND HYATT 08 Ocak 2026 12:30
15	Unut Rallias ENDEŞERLİ MADEY? GOOGLE MEET 15 Ocak 2026 12:30
17	Şimdi, Bir Hediye de DARÜLAZİZE için.. İEB DARÜLAZİZE ZİYARETİ KAYIŞDAĞI 17 Ocak 2026 13:00
19	EŞLER ÇAM - VEFA KARAKÖY RK KULÜBÜ OFİSİ - BEŞİKTAŞ, 12:30
22	Süheyla Yılmaz & Banu Kıvıç Tokalı 2026'DA DÜNYA VE TÜRKİYE ROTAS : RÜBÜKLER, İRSATILAR ve YATIRIM TERCİHLERİ GRAND HYATT 22 Ocak 2026 19:00
29	Hüsnü Murat Drahör Tarım Sektörü ve Sualzük GOOGLE MEET 29 Ocak 2026 12:30

KARAKÖY ROTARY KULÜBÜ

DOĞUM GÜNLERİMİZ		KULÜBÜMÜZE KATILIM GÜNLERİMİZ		ÜYELERİMİZİN EVLİLİK TARİHLERİ	
I. Hafta 10 Ocak	Rn. Erol ULUSOY	10 Ocak	Rn. Ali İhsan POKRAZ		
4 Ocak	Rn. Ömer KURBAN	##	Rn. Barhan GÜLEBİN		
II. Hafta 6 Ocak	Rn. Hakkı ERCAN		Rn. Tamer EREL		
III. Hafta 12 Ocak	Rn. Erdoğdu HIRALU	24 Ocak	Rn. Ömer Nuri KARAVAN		
17 Ocak	Rn. Hakan ACAN		Rn. Salih MULLU		
IV. Hafta 22 Ocak	Rn. İrfan Hüseyin YILDIZ				
V. Hafta 29 Ocak	Rn. İrfan Armet ERDOĞAN				
3 Ocak	Rn. Eray ÖZAN				

ÖNEMLİ HATIRLATMA

2025 YILI

Aidat borcu olan üyelerimizin bu yılın Ocak ayı sonuna dek ilgili borçlarını kapatmaları gerektiğini,

2026 yılı aidat miktarlarının yapılacak olan Genel Kurul'da alınacak olan karar sonrasında netleşeceğini bildiririz.

Eğer EFT yapıyor iseniz ödeme dekontuzu

sekreteryay@karakoyrotary.org

adresine göndermeyi unutmayınız.

